

המכתב

לספר הקדוש

לקוטי מוהר"ן

על התורה ומועדי השנה

עם לקוטי התפילות

גליון 153

פרשת ויקהל-שקלים

שנת תשפ"ב לפ"ק

האודות

רבינו נחמן מברסלב
זיע"א

הוצאות הגליון נתנדב ע"י אנ"ש היקרים

לע"נ הרה"ג איש צדיק תמים
מוהר"ר אהרן גרשון מנחם
ב"ר אפרים שמואל זצ"ל

נלב"ע ח' אלול תשע"ח
תנצב"ה

לרפואת
מלכה בת ברכה אסתר
לרפואה שלימה בקרוב

לְחִיּוֹת בְּאוֹר הַפְּרָשָׁה

עִם הַתּוֹרָה
דְּעִתִּיקָא סְתִימָא

דְּעִתִּידָא
לְאַתְגְּלִיָּא
לְעִתִּיד־לְבָא

יו"ל בעז"ה ע"י

מכון אור האורות
רבינו נחמן מברסלב זיע"א

052.763.1800

B48148@gmail.com

פְּרַשְׁת וַיִּקְהַל

ב.

(ח"ב סז)

וְעַל־כֵּן בְּכָל־מְקוֹם שֶׁנֶּזְכַּר 'בְּנֵין בֵּית־
הַמִּקְדָּשׁ, נֶזְכַּר 'שַׁבַּת, כְּמוֹ
שֶׁכְּתוּב (ויקרא יט, ג; יט, ל): "אַתְּ שַׁבְּתָתִי
תִּשְׁמְרוּ, וּמִקְדָּשִׁי תִירָאוּ". וְכֵן בְּכָל־מְקוֹם
שֶׁהִזְהִיר עַל 'מְלֹאכֶת־הַמְּשָׁכָן, הִזְהִיר
מִקֵּדָם עַל 'שַׁבַּת' (כְּמוֹ כֵּן בְּפֶרֶשׁת וַיִּקְהַל).

כִּי 'שַׁבַּת' מְאִיר לְהַבִּית־הַמִּקְדָּשׁ, כִּי
הַמִּקְדָּשׁ הוּא גַם־כֵּן בְּחִינַת 'עֵינַיִם,
כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (יחזקאל כד, כא): "גְּאוֹן עֵזְכֶם,
מִחֲמַד עֵינֵיכֶם".

וְ'שַׁבַּת' הוּא בְּחִינַת הַגּוֹנֵן הַמְּאִירִין
בַּמִּקְדָּשׁ, כִּי 'שַׁבַּת' הוּא בְּחִינַת
'פְּחֵה־רְאוֹת', שֶׁהֵם "תִּלְתַּת גּוֹנֵין דְּעֵינָא וּבֵת־
עֵין" (תְּקוּנַת־זֶהַר קכז:), הַמְּאִירִין לְבֵית־
הַמִּקְדָּשׁ שֶׁהוּא בְּחִינַת 'עֵינַיִם'.

ג.

(ח"ב פב)

'מִשָּׁה' פָּתַח דְּרָדְךָ־כְּבוֹשָׁה לִילְךָ בְּתִשׁוּבָה.
וְהַדְרָךְ שֶׁעָשָׂה הוּא כָּךְ: שֶׁקָּשַׁר
עֲצָמוֹ אֶפְלוֹ לְפָחוֹת־שְׁבִיטֵי־יִשְׂרָאֵל וּמִסְרֵ־נַפְשׁוֹ
עֲלֵיהֶם, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (שְׁמוֹת לב, לב): "וְאִם אֵין
מְחַנֵּי נָא".

זֶה פְּרוּשׁ (שְׁמוֹת לה, א): "וַיִּקְהַל מֹשֶׁה"
וְכוּ' - שֶׁ'מִשָּׁה' הָיָה מְאַסֵּף וּמִיַּחַד
וּמִקָּשֶׁר עֲצָמוֹ, עִם כָּל יִשְׂרָאֵל, אֶפְלוֹ עִם
הַפָּחוֹת־שְׁבִיטוֹתֵיהֶם.

זֶה פְּרוּשׁ (תְּהִלִּים נג, ד): "כָּלֹּ סֶג יַחְדוֹ" -
אֶפְלוֹ כְּשֶׁאֵנִי רוֹאֶה אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל,

"וַיִּקְהַל מֹשֶׁה אֶת כָּל עַדְת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְגו'."
שִׁשֶּׁת יָמִים תַּעֲשֶׂה מְלָאכָה, וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי
יְהִיָּה לָכֶם קֹדֶשׁ" (שְׁמוֹת לה, א-ב)

"וַיִּקְהַל מֹשֶׁה" - לְמַחֲרַת יוֹם־הַכַּפּוּרִים כְּשִׁירַד
מִן הַקֹּדֶשׁ. (רש"י: סְדֵר־עוֹלָם רַבָּה פ"ו)

הַקּוֹדֶשׁ לָהֶם אֲזַהֲרַת שַׁבַּת לְצוּוֵי מְלָאכַת הַמְּשָׁכָן,
לומר שֶׁאֵינּוּ דוֹחֶה אֶת הַשַּׁבַּת. (מְכִילֵתָא וַיִּקְהַל)

א.

(ח"ב סו)

כְּשֶׁנִּתְרַצָּה הַקּוֹדֶשׁ־בְּרוּךְ־הוּא לְיִשְׂרָאֵל
בְּיוֹם־הַכַּפּוּרִים
וְאָמַר:
"סִלְּחֵתִי כְּדַבְּרְךָ" (בַּמִּדְבָּר יד, כ) - אֲזִי כְּבִיכּוֹל
נִגְדָּל "שְׁמוֹ יִתְבָּרַךְ הַמְּשַׁתֵּף בְּשִׁמְנוֹ" (ירושלמי
תַּעֲנִית פ"ב).

כִּי כְּשִׁישׁ לְיִשְׂרָאֵל אֵיזָה עֲנֵשׁ חֲסוֹשׁ־לָמוֹת,
נוֹגַע אֶת־עֲצָמוֹ יִתְבָּרַךְ כְּבִיכּוֹל. נִמְצָא:
כְּשֶׁנִּתְרַצָּה לְיִשְׂרָאֵל בְּיוֹם־הַכַּפּוּרִים - אֲזִי
נִגְדָּל שְׁמוֹ יִתְבָּרַךְ.

זֶה שֶׁנֶּצְטוּוּ תַכְּף לְמַחֲרַת יוֹם־הַכַּפּוּרִים
עַל שַׁבַּת - כִּי "לְמַחֲרַת יוֹם־
הַכַּפּוּרִים נִתְרַצָּה הַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ לְיִשְׂרָאֵל
וְהִזְהִירָם עַל 'מְלֹאכֶת הַמְּשָׁכָן, וְאֲזִי
הִקְהִילָם מֹשֶׁה וְהִזְהִירָם עַל שַׁבַּת, כְּדִי
שֶׁלֹּא יִטְעוּ לומר שֶׁמְלֹאכֶת־הַמְּשָׁכָן דוֹחֶה
שַׁבַּת" (רש"י שְׁמוֹת לה, א-ב). וְ'שַׁבַּת שְׁמָא
דְּקֹדֶשׁ־אֲבִרֵךְ־הוּא" (זֶהַר יִתְרוֹ פח:). כִּי אֲזִי אַחַר
'יוֹם־הַכַּפּוּרִים, נִתְגַּלָּה בְּחִינַת "שֵׁם ה'".

וְעַל־כֵּן קוֹרִין מְחַרַּת יוֹם־הַכַּפּוּרִים:
"שֵׁם ה'" - כִּי אַחַר הַמְּחִילָה
וְהַסְּלִיחָה שֶׁנַּעֲשֶׂה בְּיוֹם־הַכַּפּוּרִים, נִגְדָּל שֵׁם
ה'.

ה.

(לקוטי הלכות, ציצית ז, יב - על פי לקוטי מוהר"ן ח"ב ח, תקעו תוכחה')

"ויקהל משה את כל עדת בני ישראל ויאמר אליהם אלה הדברים" וכו' (שמות לה, א), הזהירם אז על מלאכת המשכן, כמבאר שם בפרשה. ועל-כן הקהילם תחלה, והקדים להודיע: "ויקהל משה" - שהקהילם קדם שהזהירם על מלאכת המשכן.

כי ה'משכן' הוא בחינת 'בית התפלה' שנבנה מ'רבוי הבתים', הנעשים על-ידי שנתכנסין ונקהלים עדת בני ישראל יחד - שעל-ידי-זה נצטרפין בצרופים רבים ונפלאים, ונתרבין ה'בתים' מאד.

ועל-כן הקדים לומר: "ויקהל משה", "ויקהל" דיקא - כי עקר 'בנין המשכן' שהוא 'בית התפלה', נעשה על-ידי בחינת "ויקהל", על-ידי רבוי הצרופים' שמצטרפין, על-ידי ה'קבוצ' שנקהלין יחד, שנעשין מהם 'בתים רבים' עד אין מספר, שמהם נבנה ה'משכן' שהוא 'בית התפלה'.

ו.

(לקוטי הלכות, בית-הפנסתו, כד"ה - על פי לקוטי מוהר"ן ח"ב ח, תקעו תוכחה')

ראוי להשתדל בכל מה דאפשר, כשהולך בדרך, או עוסק במשא ומתן בביתו: שיתחבר עם פשרים והגונים, ויהיה רגיל בכל פעם לדבר עמהם בדברי-תורה ויראת-שמים - באפן שיזכיר את חברו, או חברו יזכיר אותו בכל יום, מהתכלית האחרון וכו'.

ואפלו אם אינו מוצא חברים פאלו בשעת המשא ומתן - על-פלפנים צריך

שסג מכל וכל מהקדוש-ברוך-הוא, אף-על-פי-כן צריך אני שנהיה יחדו - ליחד ולקשר עמו, כמו שעשה משה.

כי יש בחינת אלקות, אפלו בדיוטא-התחתונה, אפלו בעשרה בתרי דמסאבותא, לקים (תהלים קג, יט): "ומלכותו בכל משלה".

ז.

(חיי-מוהר"ן תב)

פעם-אחת היו אנשי-שלומנו קובלים לפניו: "שקשה להם לסבל ענין המחלקת והרדיפות" וכו'!

ענה ואמר להם: "תאמינו לי, שיש בידי פה לעשות שלום עם כל העולם שלא יהיה שום חולק עלי, אבל מה אעשה שיש מדרגות והיכלות פאלו, שאי-אפשר לבא אליהם רק על-ידי 'מחלקת'!"

והראיה: כי משה רבנו עליו-השלום, בודאי היה לו 'בחי-המושך' להמשיך את כל ישראל אליו, כדכתיב (שמות לה, א): "ויקהל משה את כל עדת בני ישראל" - כי "הוא היה ה'דעת' של כלל-ישראל" (זהר פקודי רכא), והיה בכחו להקהיל ולהמשיך כלם אליו.

ואף-על-פי-כן מה כתיב (שם לג, ח): "והביטו אחרי משה", ודרשו רז"ל מה שדרשו וכו', (קדושין לג: תנחומא תשא כז), וכיוצא בזה עוד.

וכל-זה: כי יש דברים פאלו, שאי-אפשר לבוא אליהם רק על-ידי 'מחלקת' שחולקין עליו וכו'.

לזהר במחשבתו: שלא ישכח בהשם-יתברך בשעת המשא-ומתן, ויהיה משתוקק תמיד ברצון חזק, להמשיך את עצמו ואת חבריו העוסקים עמו, להשם-יתברך ותורתו.

כי זה כל פונת השם-יתברך שמסבב עסקי המשא-ומתן והמלאכות בעולם - שהכל בשביל ברורים. ועקר: שעל-ידי המשא-ומתן ועסקים, מתחברים בני-אדם זה עם זה, עד שסוף-כל-סוף יתגבר האמת שבלב כל אחד מישראל, וימשיך אחד את חברו, עד שישובו כלם להשם-יתברך ותורתו.

והעקר: שיתחברו יחד ויתקבצו אל הקבוצ הקדוש שיתרבה בשכנים רבים עד אין חקר, שזהו בחינת 'בנין המשכן'.

נמצא: מי שעוסק במשא-ומתן בכונה זאת - בודאי הוא עוסק אז ב'מלאכת-המשכן' - כי כל זה הוא בחינת 'מעשה המשכן' וקיומו.

וזה בחינת (שמות לה, א): "ויקהל משה את כל עדת בני ישראל, ויאמר אליהם אלה הדברים אשר צוה ה' לעשות אותם", ואז צום על 'מלאכת המשכן', ודרשו רז"ל (שבת ע.) מפסוק זה ל"ט מלאכות.

ועל-בן הקדים לומר: "ויקהל משה" - כי עקר 'בנין המשכן' היה: בשביל הקהלה והקבוצ והכניסה, כדי שיקהלו ויתקבצו כל ישראל שם, כדי שיתרבה 'בית התפלה' ברבוי עצום וכו'.

ועל-בן אז רמז להם ל"ט מלאכות בפסוק "אלה הדברים" שכלולים במשכן (שבת שם) - להורות את בני-ישראל:

שיעשו כל ה'ל"ט מלאכות, שהם כלל כל העסקים והמשא-ומתן - בבחינת 'מלאכת המשכן'.

כי עקר התקון: שיהיה המשא-ומתן והעסקים בבחינת 'מלאכת-המשכן' - הוא על-ידי בחינת "ויקהל משה" - שהוא מה שה'צדיק-האמת' בחינת 'משה', עוסק להקהיל ולקבץ כל נפשות ישראל, שזה עקר 'בנין המשכן'.

שצריך כל אחד לבנו דעתו בשעת המשא-ומתן והעסקים: שיזכה על-ידי-זה להתקבץ ולהתחבר עמהם, על-ידי ה'צדקה' שיתן להם וכו'.

ד.

(לקוטי-הלכות, תערוכות ה, ה - על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א נט, 'היכל-הקדש')

"ויקהל משה" וכו' (שמות לה, א). "הזהירם על מלאכת המשכן, ומקדם הזהירם על שמירת שבת, להורות: שמלאכת המשכן אינה דוחה שבת", כמו שאמרו רז"ל (מכילתא ויקהל; רש"י שם).

ולכאורה קשה: מהיכן עלה על הדעת שמלאכת המשכן דוחה שבת? הלא אין שום מצוה שאין זמנה קבוע דוחה שבת!?

אך הענין: כי 'מלאכת בנין המשכן' וכליו, זה בחינת 'בנין היכל הקדש', כי על-ידי 'בנין המשכן' שרתה השכינה בישראל, ונתקרבו ישראל לאביהם שבשמים, ושבו בתשובה - שכל-זה הוא בחינת 'בנין היכל-הקדש' המבאר בהתורה הנ"ל (ח"א נט).

כי כמו שנבנה המשכן בגשמיות, שעקרו היה בשביל ה'היכל הקדש' שהוא לפני

הפפרת אשר שם הארון - פמו־כן נבנה
 'משפן' ו'היכל הקדש' ברוחניות, מנפשות
 ישראל שנתקרבנו להשם־יתברך, על־ידי
 משה שהחזירן בתשובה.

נמצא: ש'בנין המשפן', הוא בחינת 'בנין
 היכל הקדש' - שזה העסק יקר
 וחשוב מאד מאד אצל השם־יתברך, יותר
 מכל העבודות שבעולם, כי זה עקר גדלותו
 וכבודו של השם־יתברך, כשהרחוקים ביותר
 נתקרבים אליו.

כמו שמבאר שם בהתורה הנ"ל, מאמר
 הזתר־הקדוש (יתרו סט.): "כד אתי
 יתרו, כדין אתיקר ואתעלי שמא דקדשא
 ברידהו עילא ותתא" [כאשר בא יתרו, אז
 התפד והתעלה שמו של הקדוש־ברוך־הוא למעלה
 ולמטה].

וכמו שכתוב בזתר־הקדוש עוד בכמה
 מקומות (תרום קכח): "זכאה מאן
 דאחד בידי דחבא" [אשרי מי שאוחז ביד
 החוטא].

וזו העסק של 'בנין היכל הקדש'
 מנפשות ישראל המתקרבים על־ידו
 להשם־יתברך, שהוא בחינת 'בנין־המשפן'
 כנ"ל - זהו בחינת 'שמירת שבת'.

כמו שמבאר בהתורה הנ"ל על מאמר
 הזתר (בראשית ה:): "את שבתתי
 תשמרו" (שמות לג, יא): "דא עגולא ורבויע
 דלגו" וכו', עין־שם היטב [מובא להלן].

ועל־כן ה'יה עולה על הדעת: ש'מלאכת
 המשפן' היא דוחה 'שבת', מאחר
 ש'מלאכת המשפן' הוא בחינת 'בנין היכל
 הקדש', שזהו בעצמו בחינת 'שמירת שבת',
 בחינת "את שבתתי תשמרו" הנ"ל.

על־כן הזהירנו השם־יתברך מקדם על
 'שמירת שבת', ובכל מקום
 שהזהיר על 'מלאכת המשפן' הזהיר מקדם
 על 'שבת' - להורות: "שאין מלאכת
 המשפן דוחה שבת".

כי באמת: עקר 'בנין המשפן' שהוא
 בחינת 'בנין היכל הקדש' הנ"ל - הוא
 דיקא על־ידי 'שמירת שבת', על־ידי
 שבטלים בשבת מכל מיני מלאכות, אפלו
 מ'מלאכת הקדש' של בנין המשפן, כי
 'שבת' היא בחינת 'בטול גמור' אל ה'אור
 אין־סוף', ששם 'תכלית המנוחה
 והשביתה', שזהו בחינת ה'צדיק־האמת',
 "שהוא בחינת שבת" (זהר נשא קמד:).

כי כבר מבאר לעיל: שזה העסק לקרב
 נפשות להשם־יתברך, שהוא בחינת
 'בנין היכל הקדש', הוא דבר קשה וכבד
 מאד, מחמת שיש שאסור לקרבן כלל;
 ואפלו אותן שצריכין לקרב, צריכין לזה 'אש
 המשפט' וכו'.

על־כן צריכין לזה תפלה הרבה; וגם זה
 קשה לקיים בראוי, כי מי יודע
 לסדר תפלתו בראוי, בפרט על עסק גדול
 כזה שבו תלויים כל העולמות.

על־כן עקר 'בנין היכל הקדש' הנ"ל -
 הוא על־ידי ה'בטול של שבת',
 שהוא בחינת ה'צדיק־האמת'.

כי ב'שבת', השכינה שובתת ואינה מבררת
 ברוגים, ואז הוא בחינת 'בטול
 הקלפות', כמו שכתוב בהתורה הנ"ל. הינו:
 כי בשבת נעשין כל התקונים ממילא, על־
 ידי הבטול והשביתה והמנוחה, ואין צריכין
 אז לעורר אש המשפט הנ"ל לברר ברוגים.

נמצא: שב'שבת, נעשה תקון הנפשות של בחינת היכל הקדש, ממילא, על-ידי המנוחה והשביתה והפטול של שבת.

רק בחל צריכין לעסק בבחינת תקון הנפשות על-ידי אש המשפט, שעל-ידיזה נבנה ונתקיים היכל הקדש שהוא בחינת המשכן כנ"ל. ועל-כן אי אפשר לעסק בבנין הזה, כ-אם על-ידי הפטול של שבת דיקא'.

על-כן "אין מלאכת המשכן דוחה שבת" - כי אדרבא: דיקא על-ידי שביתה שבת בתכלית המנוחה והפטול אל האירוסוף - על-ידיזה דיקא יכולין לעסק בחל ב'בנין היכל הקדש, על-ידי תקון אש המשפט, שהוא בחינת מלאכת המשכן'.

"לא תבערו אש בכל משבתיכם ביום השבת"
(שמות לה, ג)
- והענין להזהר מ'פעם' ב'שבת-קדש' -

"זכאה איהו מאן דנטיר דירה לשבת דאיהו לבא, דלא אתקריב תמן עציבו דטחול, וכעס דמרה דאיהו נורא דגיהנם, דעלה אתמר: "לא תבערו אש בכל מושבותיכם ביום השבת". (תקוני-זהר פה.)

ת.

(ח"א נז, ו-ח)

על-ידי ה'צום, אויביו נופלים לפניו. כי על-ידי ה'פעם' הבא מה'כבוד', בחינת "כבוד פועם" (ברכות סא:), נתעורר ה'מקטרג הגדול', שהוא "עשו, הוא אדם" (בראשית לו, א-ח) - "שאחיזתו בכבוד" (זהר פנחס רלד. תקוני-זהר נב. גג. קז:).

והוא "אדמוני" (בראשית כה, כה), שהוא בחינת 'כבוד', שהוא 'מלא דם'.

אבל כשזוכה לבחינת 'ענג שבת' - אז אין צריך ל'צום' - כי פועל באכילתו, מה שפעל על-ידי ה'צום, הינו: "להשבית אויב" (תהלים ח, ג). כי 'אכילת שבת, קדש היא, "וְכָל זֶר לֹא יֹאכַל קֹדֶשׁ" (ויקרא כב, י).

ואז נכנע ה'כבוד', ונתפטל פחו. בבחינת (זהר תרומה קלח:): "וְכָל שׁוֹלְטָנֵי רְגָזִין, שֶׁהֵם בְּחִינַת: "כְּבֹד פּוֹעֵם" - בְּלֹהוּ עֲרֻקִין וְאֲתַעְבְּרוּ" (זהר שם).

ונתגדל ה'מח החכמה' ומאיר בפניו, בבחינת (זהר שם): "וְאֲנַפְהָא נְהִירִין בְּנִהִירוֹ עֲלָא".

ואז: "וְכָלֵא אֲהָבָה" (זהר ואתחנן רסז:), בבחינת (שיר-השירים ז, ז): "אֲהָבָה בַּתְּעַנוּגִים", וְכָלֵזָה מ'עֲנֵג-שֶׁבֶת' הַנ"ל.

וזהו (משלי יח, יח): "מְדַנִּים יִשְׁבִּית הַגּוֹרֵל". "גורל" - זה בחינת 'ענג-שבת', בחינת (דניאל יב, יג): "וְתִנּוּחַ וְתַעֲמַד לְגִרְלָךְ לְקַץ הַיָּמִין", שאז יהיה "כלו שבת" (תמיד פ"ז מ"ד; ראש-השנה לא. סנהדרין צז:).

וזה: "וְתִנּוּחַ" - זהו בחינת (שמות כ, י): "וַיִּנַּח בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי".

ו"גורל" הזה שהוא 'שבת', מביט "מדנים" (משלי יח, יח), ו"צרים" (תהלים פ, ט; איכה א, ז), כנ"ל.

ט.

(ח"א נט, ג-ה)

על-ידי שמקרב נפשות להשם-יתברך, ועל-ידי 'התבודדות' שמתבודד ומשיח בינו לבין-קונו, ושופט ודן עצמו על כל מה שעשה (על-פי 'קצור לקוטי-מוהר"ן) - זוכה ל'שמירת-שבת', שהוא 'פטול הרע והקלפות'.

וְזָהוּ בַּחֲנִינָת (הקדמת הזוהר ה: - על שמות לא, יג; ויקרא יט, ל; כו, ב): "את שבתותי תשמרו" - "שבתותי דא עגולא ורבויע דלגו".

"עגולא" - בחינת 'פסא-כבוד', בחינת (מלכים א י, יט): "וראש עגל לכפא".

ו"רבועא" - דא 'משפט', בבחינת (שמות כח, טז): "רבוע יהיה כפול", הנאמר ב'חשן-המשפט'.

כי בחל, השכינה מבררת ברורים, ובשבת היא שובתת. ולעתיד שיתבטל כל הרע, אזי יהיה "יום שכלו שבת" (תמיד פ"ז מ"ד; ראשי-השנה לא. סנהדרין צז.).

על-כן על-ידי 'עגולא ורבועא', שעל-ידם נתבטל הרע, על-ידי-זה נתהוה בחינת "שבתותי", בחינת "עגולא ורבועא".

ועל-ידי-זה יהיה לו פח להעמיד 'תלמידים-הגונים', ולהמשיך בהם "רוח חכמה".

וְזָהוּ (ישעיה נו, ה): "ונתתי להם בביתי ובחומתי יד ושם טוב מבנים ומבנות". "יד ושם" דיקא, בזכות 'שמירת שבתותי' הנ"ל (פסוק הקדם שם בישעיה נו, ד: "כה אמר ה' לסריסים אשר ישמרו את שבתותי") - הינו: "עגולא ורבועא" הנ"ל.

"יד" - בחינת 'רבועא', בחינת 'משפט' הנ"ל, בבחינת (דברים לב, מא): "ותאהז במשפט ידי".

"שם" - בחינת 'עגולא', בבחינת (תהלים כג, ג): "ינחני במעגלי צדק למען שמו".

ו"יד" - הינו: שיהיה לו פח להעמיד 'תלמידים-הגונים', ולהמשיך בהם "רוח חכמה" וכו'.

ו"שם" - הינו: שיזכה ל'שם-טוב', שכל הנפשות יתאוו תאוה להיות נשרשים בשמו, כי ה'שם' הוא ה'נפש' וכו'.

ול'שם' הזה יזכו - מחמת בחינת 'חומה', בחינת 'מאריך אף', שיכבש פעסו. כי 'עשירות' ו'כבישת-פעס' - בחינה אחת, ונקראים 'חומה' וכו'.

ועקר 'שמירת-השם', 'שמירת-הנפש' - אינו אלא שישמור מ'פעס' - כי ה'פעס' פוגם ב'נפשו' וכו'. אבל כששומר עצמו מ'פעס' וכו' - אזי כל ה'נפשות' תאבים להפיל ב'נפשו' וכו'.

י
(ח"ב סז)

והנה מה שעבר, אין - כי כבר נשרף בית-מקדשנו. אך פעת שהשם-יתברך מצפה לשוב אלינו, ולחזור ולבנות בית-מקדשנו - ראוי לנו שלא לעכב חסוֹן-שלוס 'בנין בית-המקדש', רק להשתדל בבנינו.

על-כן מאד צריך לזהר לקום ב'חצות', ולהיות 'מתאבל' מאד על 'חרבן בית-המקדש' - כי אולי בגלגול הראשון היה הוא הגורם שיחרב ה'בית-המקדש'. ואפלו אם לאו, אולי הוא מעכב עתה 'בנין בית-המקדש', ונחשב גם-כן פאלו הוא גרם להחריבו.

והשם-יתברך הבטיח לכל המתאבל על ציון (ישעיה סא, ג): "לשום לאבלי ציון פאר תחת אפר". 'פאר' תחת 'אפר' דיקא.

"פֶּאֶר" - זֶה בְּחִינַת ה'מַחִין, בְּחִינַת תְּפִלִּין, בְּחִינַת "רֹאשׁ בַּיִת" (תְּקוּנַיִ-זֶהר יח: כד.), בְּחִינַת פְּלִלְיוֹת הַגְּנוּנִין, בְּחִינַת: "תִּלְתַּת גְּנוּנֵי דְעֵינָא וּבֵת-עֵין" (שָׁם קכו:), בְּחִינַת מְאֹרֵי-אֹר, בְּחִינַת שְׁבֹת' הַמַּאִיר לְבֵית-הַמְּקֻדָּשׁ.

"אֶפֶר" - זֶה בְּחִינַת מְאֹרֵי-אֵשׁ. **"תַּחַת אֶפֶר"** - הֵינּוּ: שְׂיֵהִיו נִכְנָעִין מְאֹרֵי-אֵשׁ, שְׁעַל-יָדָם נִשְׂרַף ה'בֵּית-הַמְּקֻדָּשׁ. וְיִתְגַּבְּרוּ מְאֹרֵי-אֹר, שְׁהֵם קִיּוּם הַבֵּית-הַמְּקֻדָּשׁ.

נִמְצָא: שְׁעַל-יְדֵי שֶׁהוּא מְתַאֲבֵל עַל ה'בֵּית-הַמְּקֻדָּשׁ - מְכַנְיַע מְאֹרֵי-אֵשׁ, וּמִתְגַּבְּרִין מְאֹרֵי-אֹר, שְׁהֵם בְּחִינַת שְׁבֹת'.

וְזֶה: "מְתַאֲבֵל" - רֹאשֵׁי-תִבּוֹת (שְׁמוֹת לַה, א): "לֹא תִבְעֲרוּ אֵשׁ בְּכָל מִשְׁבַּתֵיכֶם". כִּי עַל-יְדֵי שְׂמִתְאֲבָלִין, נִכְנָעִין מְאֹרֵי-אֵשׁ, כִּנְ"ל.

וְזֶהוּ: "בִּיּוֹם הַשְּׁבֹת" - כִּי אָזִי מַאִירִין מְאֹרֵי-אֹר, שְׁהֵם בְּחִינַת שְׁבֹת', בְּחִינַת: "תִּלְתַּת גְּנוּנֵי דְעֵינָא וּבֵת-עֵין", שְׁהֵם מַאִירִין לַה'בֵּית-הַמְּקֻדָּשׁ, בְּבְחִינַת (וַיִּקְרָא יט, ל; כו, ב): "אֵת שְׁבֹתַי תִּשְׁמְרוּ וּמְקֻדְשֵׁי תִירְאוּ".

י.א.

(לְקוּטֵי-הַלְכוּת, שְׁבֹת ה, א - עַל-פִּי לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן ח"ב סז, בְּרַאשֵׁית, לְעֵינֵי כָּל יִשְׂרָאֵל) **וְזֶה בְּחִינַת שְׁבֹת', כִּי שְׁבֹת שְׁמָא דְקֻדְשָׁא-בְּרִיךְ-הוּא** (זֶהר יתרו פח:), כִּמְבַאֵר בְּהַתּוֹרָה הַזֹּאת (ח"ב סז), וּבְשִׁבְלֵי-זֶה אֲסוּרִים כָּל הַמְּלָאכּוֹת בְּשְׁבֹת שְׁהֵם ל"ט מְלָאכּוֹת.

וּבְשִׁבְלֵי-זֶה יֵצְאָה הַבְּעֵרָה וּפְרֻטָּה אוֹתָהּ הַתּוֹרָה בְּפְרֻטִּיּוֹת, כְּמוֹ שְׁפָתוֹב (שְׁמוֹת לַה, א): "לֹא תִבְעֲרוּ אֵשׁ בְּכָל מִשְׁבַּתֵיכֶם", וְכְמוֹ שְׂאֲמְרוּ רַז"ל (שְׁבֹת ע.): "הַבְּעֵרָה בְּכָלל הִיְתָה, וְלָמָּה יֵצְאָה, אֶלֶּא לְחַלֵּק יֵצְתָה" וְכו'.

וְלִכְאוּרָה קָשָׁה: לָמָּה יֵצְתָה הַבְּעֵרָה דִּיקָא, לְחַלֵּק בֵּין הַל"ט מְלָאכּוֹת, וְלָמָּה לֹא יֵצְאָה מְלָאכּוֹה אַחֲרַת לְחַלֵּק!?

אָדָּ עַל-פִּי [הַתּוֹרָה] הַנִּנְ"ל מְבַאֵר הֵיטֵב: כִּי כָּל הַל"ט מְלָאכּוֹת, שְׁהֵם חֲלוּל שְׁבֹת', הֵם בְּבְחִינַת מְאֹרֵי-אֵשׁ, כְּמוֹכֵן בְּהַתּוֹרָה הַנִּנְ"ל: שְׂשִׁמִּירַת שְׁבֹת' שֶׁהִיא שֵׁם ה" וְכו', הוּא בְּחִינַת מְאֹרֵי-אֹר, וְלִהְפֹּד: ל"ט מְלָאכּוֹת שְׁהֵם חֲלוּל שְׁבֹת', הוּא בְּחִינַת מְאֹרֵי-אֵשׁ, שֶׁהוּא הֶפֶד שֵׁם ה", כִּמְבַאֵר שָׁם, עֵינֵי-שָׁם.

וְעַל-כֵּן פְּרֻטָּה הַתּוֹרָה מְלָאכּוֹת הַבְּעֵרַת אֵשׁ דִּיקָא, בְּשִׁבְלֵי לְחַלֵּק בֵּין הַל"ט מְלָאכּוֹת' - כִּי בְּאֵמַת: כָּל אֲסוּר מְלָאכּוֹה בְּשְׁבֹת שֶׁל כָּל הַל"ט מְלָאכּוֹת, עֶקֶר הָאֲסוּר הוּא: שֶׁלֹּא לְהַגְבִּיר בְּחִינַת מְאֹרֵי-אֵשׁ, שְׁהֵם בְּחִינַת חֲלוּל שְׁבֹת' - שֶׁהוּא שֵׁם ה", בְּחִינַת מְאֹרֵי-אֹר, כִּנְ"ל.

וְעַל-כֵּן פְּרֻטָּה הַתּוֹרָה אֲסוּר הַבְּעֵרָה דִּיקָא לְחַלֵּק בֵּין הַל"ט מְלָאכּוֹת' - כִּי כָּל אֲסוּר הַל"ט מְלָאכּוֹת, הֵם בְּבְחִינַת מְאֹרֵי-אֵשׁ, שֶׁהוּא בְּחִינַת "לֹא תִבְעֲרוּ אֵשׁ" וְכו', וְכַנְ"ל.

וְעֵינֵי-שָׁם מָה שְׁפָתָב שָׁם רַבְּנּוּ ז"ל עַל פְּסוּק זֶה: "לֹא תִבְעֲרוּ אֵשׁ בְּכָל מִשְׁבַּתֵיכֶם בִּיּוֹם הַשְּׁבֹת", שֶׁהוּא רֹאשֵׁי-תִבּוֹת מְתַאֲבֵל ל'.

יב.

(לקוטי־הלכות, תערוכות ה, ה - על־פי לקוטי־מוהר"ן ח"א נט, 'היכל הקדש')

בַּשַּׁבָּת הַשְּׂכִינָה שׁוֹבֶתֶת וְאִינָה מְבַרֶרֶת בְּרוּרִים, וְאִז הוּא בְּחִינַת בְּטוּל הַקְּלָפוֹת, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב בְּהַתּוֹרָה הַנִּלְ"ל (ח"א נט).

כִּי בַשַּׁבָּת נַעֲשִׂין כָּל הַתְּקוּנִים מִמִּילָא, עַל־יְדֵי הַבְּטוּל וְהַשְּׂבִיטָה וְהַמְּנוּחָה, וְאִין צְרִיכִין אִז לְעוֹרֵר 'אֵשׁ הַמְּשַׁפֵּט' לְבַרֵּר בְּרוּרִים. וְעַל־כֵּן אֲסוּרִים כָּל הַמְּלָאכוֹת בַּשַּׁבָּת, מַחֲמַת שְׂאֵז אִין בְּרוּר, כִּידוּע: שְׂזָהוּ טַעַם אֲסוּר מְלָאכָה בַּשַּׁבָּת.

וְעַל־כֵּן כָּלְלָה הַתּוֹרָה כָּל הַמְּלָאכוֹת שְׂאֲסוּרִין בַּשַּׁבָּת, בְּ'אֲסוּר הַבְּעֵרֶת אֵשׁ, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (שְׁמוֹת לז, ג): "לֹא תִבְעֲרוּ אֵשׁ בְּכָל מִשְׁבְּתֵיכֶם בְּיוֹם הַשַּׁבָּת".

כִּי עֵקֶר 'אֲסוּר מְלָאכָה בַּשַּׁבָּת, מַחֲמַת שְׂאֵז אִין בְּרוּר, וְאִין צְרִיכִין אִז לְעוֹרֵר 'אֵשׁ הַמְּשַׁפֵּט' בַּשַּׁבָּת לְדַחוֹת הַקְּלָפוֹת.

כִּי אִז הוּא שְׂבִיטָה וּמְנוּחָה גְּדוּלָה, וְהַקְּלָפוֹת נִדְחוּ כְּבָר בְּעַרְב־שַׁבָּת, בְּעֵת כְּנִיסַת שַׁבָּת, עַל־יְדֵי 'אֵשׁ־הַמְּשַׁפֵּט' שְׂעַסְקוּ בּוֹ הַצְּדִיקִים בְּכָל יְמֵי הַחַל, בְּבַחֲינַת (שִׁיר־הַשִּׁירִים ח, ו): "רִשְׁפִּיָּה רִשְׁפֵי אֵשׁ" וְכוּ, שְׂזָהוּ 'סוּד רְחִיצַת חַמִּין בְּעַרְב־שַׁבָּת, כְּמוֹבֵא בְּמָקוֹם־אַחֵר (ח"א יט).

"קָחוּ מֵאֲתָנֶם תְּרוּמָה לַה'" (שְׁמוֹת לז, ה)

יג.

(ח"ב ס)

נִמְצָא בְּפְרִשְׁת תְּרוּמָה, בְּפָסוּק (שְׁמוֹת כה, ב): "וַיִּקְהוּ לִי תְרוּמָה".

יד.

(ח"ב עא)

נִמְצָא לְקַמֵּן בְּפָסוּק (שְׁמוֹת לז, כב): "כָּל נְדִיב לֵב הִבִּיאוּ".

"זָהָב וְכֶסֶף וְנַחֲשֵׁת" (שְׁמוֹת לז, ה)

טו.

(ח"א כה, ד)

'הַתְּגָלוֹת גְּדוּלוֹת הַבוּרָא, הוּא עַל־יְדֵי 'צְדָקָה' שְׁנוֹתֵנִין לְעֵנֵי הַגּוֹן! - כִּי עֵקֶר הַגְּדֻלָּה וְהַפְּאָר, הוּא 'הַתְּגָלוֹת הַגּוֹנִין'.

וְ"כֶסֶף וְזָהָב" (שְׁמוֹת כה, ג) - הֵן הֵן הַגּוֹנִין, כִּי "גּוֹנִין עַל־אִין בָּהֶם" (זֵהָר תְּרוּמָה קמז).

וְ"גּוֹנִין־עַל־אִין' הַמְּלַבְּשִׁים בְּ"כֶסֶף וְזָהָב" - אִין מְאִירִין אֲלָא בְּשַׁבָּאִים לְ'אִישׁ־הַיִּשְׂרָאֵלִי, כִּי שָׁם מְקוּמָם, וְנִכְלָלִים זֶה בְּזֶה, וּמִתְנַהֲרִין אֵלּוּ הַגּוֹנִין, בְּבַחֲינַת (ישעיה מט, ג): "יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר בָּךְ אֶתְפָּאֵר" - כִּי מְקוֹם הַגּוֹנִין, אִינוּ אֲלָא אֲצֵל 'אִישׁ־הַיִּשְׂרָאֵלִי'.

וּכְשֶׁמִּתְנַהֲרִין הַגּוֹנִין - אִזִּי הַקְּדוּשָׁה בְּרוּדֵיהוּא מִתְגַּדֵּל וּמִתְפָּאֵר בָּהֶם, בְּבַחֲינַת (חגי ב, ח): "לִי הַכֶּסֶף וְלִי הַזָּהָב". וּמַחֲמַת הַפְּאָר, הַכָּל מְסַתְּכֵלִין בּוֹ - כִּי כָּלֶם מִתְאַוִּין לְהַסְתַּכֵּל בּוֹ.

אֲבָל כָּל זְמַן שֶׁהַ"כֶּסֶף וְזָהָב" אֲצֵל הַ'עֶכּוֹ"ם' - אִזִּי הַגּוֹנִין נַעֲלָמִים אוֹרָם, וְאִינָם מְאִירִין, כִּי אִין שָׁם מְקוּמָם, כִּי אִין מְקוּמָם אֲלָא אֲצֵל 'אִישׁ־הַיִּשְׂרָאֵלִי, בְּבַחֲינַת: "יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר בָּךְ אֶתְפָּאֵר" - כִּי שָׁם 'פְּאָר הַגּוֹנִין'.

וּבְשִׁבְלֵי־זָהָה הָעֵבֹדִים תֵּאבְיִן לְמִמּוֹן־
יִשְׂרָאֵל! - אַף־עַל־פִּי שֵׁישׁ

לְהָעֵבֹדִים "כֶּסֶף וְזָהָב" הַרְבֵּה, תֵּאבְיִן לְדִינָר
שֶׁל יְהוּדִי, כָּאֵלוֹ לֹא רָאָה מָמוֹן מֵעוֹלָם!

וְזָה: מִחֲמַת שֶׁהַ"כֶּסֶף וְזָהָב" שֵׁישׁ תַּחַת
יָדָם, אֵין הַ'גּוֹנִין' מְאִירִין, וְאֵין הַ'חַן'
שׁוֹרָה עַל מָמוֹן שְׁלֵהֶם, כִּי עֵקֶר הַ'פֶּאֶר'
וְהַ'חַן' לֹא נִתְגַּלָּה אֶלָּא אֶצֶל יִשְׂרָאֵל.

וְעַל־יְדֵי 'צְדָקָה' שְׁנוֹתָן מִמָּמוֹנָם - נִתְתַּקַּן
כָּל מָמוֹנָם, וְנִתְגַּלִּין הַ'גּוֹנִין'
וּמְאִירִין, וְנִעֲשֶׂה כָּל מָמוֹנָם בְּבַחֲנֵינָת: "כִּי
הַכֶּסֶף וְכִי הַזָּהָב".

וְזָהוּ (שִׁיר־הַשִּׁירִים ז, ה): "עֵינֶיךָ בְּרִכּוֹת
בְּחֶשְׁבוֹן". "עֵינֶיךָ" - זֶה הַ'גּוֹנִין',
בַּחֲנֵינָת "כֶּסֶף וְזָהָב" - נִתְבְּרָכִין עַל־יְדֵי
'צְדָקָה', "שֶׁכֶּל פְּרוּטָה נִצְטָרֶה לְחֶשְׁבוֹן
גָּדוֹל" (בְּבֵא־בִתְרָא ט).

טז.

(ח"א נו, ה)

נִיצוּצֵי־הַקְּדוּשָׁה - הֵם בַּחֲנֵינָת הַ'גּוֹנִין'
עַל־אֵין שֵׁישׁ בְּ"זָהָב

וּכֶסֶף וְנַחֲשֶׁת" (שְׁמוֹת כה, ג - זֶה־רַ תְּרוּמָה קמז),
שֶׁהֵם הַ'מָּמוֹן'.

"וַיָּבֵאוּ הָאֲנָשִׁים עַל הַנָּשִׁים" (שְׁמוֹת לה, כב)

יז.

(ח"א רסד)

'צְדָקָה' הִיא 'תְּקוּן־הַבְּרִית'. כִּי 'פְּגַם־
הַבְּרִית' הוּא: כִּי הוּא הָיָה צָרִיךְ
לְהַשְׁפִּיעַ בְּקְדוּשָׁה לְמָקוֹם שֶׁצָּרִיךְ לְהַשְׁפִּיעַ,
וְהוּא סֹלֵק הַהַשְׁפָּעָה מִשָּׁם, וְהַמְשִׁיכָה חֶסֶם־
וְשָׁלוֹם לְמָקוֹם אַחֵר. וְעַל־כֵּן הַ'תְּקוּן' עַל־יְדֵי

הַ'צְדָקָה', שֶׁעַל־יְדֵי־זָהָה חוֹזֵר וּמִשְׁפִּיעַ לְשָׁם,
אֶל הַקְּדוּשָׁה, וְעַל־יְדֵי־זָהָה נִתְתַּקַּן.

וְזָה בַּחֲנֵינָת (שְׁמוֹת לה, כב): "וַיָּבֵאוּ הָאֲנָשִׁים
עַל הַנָּשִׁים", הַנֶּאֱמָר בְּ'נִדְבַת־הַמִּשְׁכָּן'
- הֵינּוּ: בַּחֲנֵינָת 'זוּג' שֶׁנִּעֲשֶׂה עַל־יְדֵי
הַ'צְדָקָה' שֶׁל 'נִדְבַת הַמִּשְׁכָּן' כַּנ"ל.

וְעַל־כֵּן כְּשֶׁנּוֹתָן לְעֵנִי שְׂאִינוֹ הַגּוֹן' - אֲזִי
אֲדַרְבָּא הוּא נִפְגָּם יוֹתֵר, כִּי חוֹזֵר
וּמִשְׁפִּיעַ לְמָקוֹם שְׂאִינוֹ צָרִיךְ. וְעֵין בְּמָקוֹם־
אַחֵר (לְקוּטִי־מוֹהֲרֵן ח"א כט; לא; נד - סְפוּרֵי־מַעֲשִׂיֹת,
מַעֲשֶׂה יג מִשְׁבָּעָה בְּעֵטְלֵעֵרִם, בְּיוֹם הַשְּׁשִׁי), שֶׁמְבֹאֵר
גַּם־כֵּן: שֶׁ'צְדָקָה' הוּא 'תְּקוּן־הַבְּרִית'.

"כָּל נְדִיב לֵב הֵבִיאוּ" (שְׁמוֹת לה, כב)

- עֵנִין 'נְדִיבוֹת לֵב' -

יח.

(ח"א קמב)

'אֲבָרָהֶם' שֶׁהִיָּה 'רֹאשׁ לְגֵרִים', וְלֹא הָיָה
לוֹ מָמֵי לְלַמֵּד - לֹא הָיָה לוֹ רַק
'לֵב חוֹשֵׁק' לְהַשִּׁם־יְתֵבְרֶה.

וְעַל־כֵּן כָּל הַ'גֵּרִים' נִקְרָאִים עַל שְׁמוֹ,
וְנִקְרָאִים (תְּהִלִּים מז, י): "נְדִיבֵי
עַמִּים עִם אֱלֹקֵי אֲבָרָהֶם", בַּחֲנֵינָת (שְׁמוֹת לה,
כב): "נְדִיב לֵב" ('אֲבָרָהֶם' נִקְרָא 'נְדִיב', הֵיִאֵף מָה דָּאֵת
אָמַר: 'נְדִיבֵי עַמִּים נֶאֱסָפוּ עִם אֱלֹקֵי אֲבָרָהֶם'. שִׁיר־הַשִּׁירִים
רַבָּה ז, ה) - כִּי אֵין לָהֶם רַק מָה שֶׁלָּבָם נִכְסָף
לְהַשִּׁם־יְתֵבְרֶה, כְּמוֹ 'אֲבָרָהֶם'.

יט.

(ח"ב ד, א)

"וְאֵת הָעֹרְבִים צוִיתִי לְכַלְכֵּלְךָ" (מְלָכִים־א יז,
ד), זֶה בַּחֲנֵינָת 'צְדָקָה'. כִּי בַּתְּחִלָּה
כְּשֶׁמִּתְחִילִין לְהַתְּנַדֵּב לְ'צְדָקָה', אֲזִי צָרִיכִין

לְשֵׁבֵר הָאֲכֻזָּרִיּוֹת' לְהַפְכוֹ לְרַחֲמָנוֹת'. וְזֶהוּ עֵקֶר 'עֲבוֹדַת הַצְּדָקָה'.

כִּי מִי שֶׁהוּא 'רַחֲמָן' בְּטִבְעוֹ, וְנוֹתֵן צְדָקָה מִחֶמֶת 'רַחֲמָנוֹת' שְׁבִטְבְּעוֹ - אֵין זֶה עֲבוֹדָה - כִּי יֵשׁ גַּם כַּמָּה חֵיוֹת שֶׁהֵם רַחֲמָנִים בְּטִבְעֵם. רַק עֵקֶר הָעֲבוֹדָה: לְשֵׁבֵר הָאֲכֻזָּרִיּוֹת' לְהַפְכוֹ לְרַחֲמָנוֹת'.

וְזֶה בְּחִינַת: "וְאֵת הָעֲרָבִים צִוִּיתִי לְכַלְכֵּלָךְ" - כִּי הָעוֹרֵב' הוּא בְּטִבְעוֹ 'אֲכֻזָּרִי', וְנִתְהַפֵּךְ לְרַחֲמָנוֹת' לְכַלְכֵּל אֶת אֱלֹהֵינוּ. כְּמוֹ-כֵן צְרִיכִין בְּצְדָקָה' כַּנִּל.

וְכָל הַנְּדִיבֵי לֵב, כָּל מִי שֶׁהוּא 'נְדָבָן' - צְרִיךְ לִילֵךְ וְלַעֲבֹר בְּתַחֲלָה דְרָךְ בְּחִינָה זֹה, בְּחִינַת: "וְאֵת הָעֲרָבִים" הַנִּל - דְּהֵינּוּ: שְׁבִטְחָלָה צְרִיכִים לְשֵׁבֵר הָאֲכֻזָּרִיּוֹת' שְׁלָהֶם, מֵה שֵׁיִשׁ לָהֶם 'אֲכֻזָּרִיּוֹת' בְּתַחֲלָה - לְהַפְכוֹ לְרַחֲמָנוֹת', לְהִתְנַדֵּב לְצְדָקָה', כַּנִּל.

ג.

(ח"ב טו)

דַּע: שֶׁהַצְּדִיק־הָאֵמֶת' מְקַבֵּל דְּבוּר פִּיּו הַקְּדוֹשׁ מִבְּעַל־יְצְדָקָה'.

וְזֶה בְּחִינַת (תְּהִלִּים קיט, קח): "נְדָבוֹת פִּי רִצָּה נָא ה'" - שֶׁהַצְּדִיק' מְקַבֵּל דְּבוּר פִּיּו מִנְּדִיבֵי לֵב, דְּהֵינּוּ 'בְּעַל־יְצְדָקָה'.

וְצְדָקָה' הִיא בְּחִינַת 'מִים', בְּבְחִינַת (שם קיד, ח): "הַהֶפְכִי הַצּוֹר אֲנִים מִים".

"הַצּוֹר" - זֶה בְּחִינַת (שם עג, כו): "צוֹר לְבָבִי", כִּי יֵשׁ "לֵב אָבֹן" (יחזקאל יא, יט; לו, כו), דְּהֵינּוּ: "אֲבִירֵי לֵב הָרְחוּקִים מִצְּדָקָה" (ישעיהו מו, יב).

וְזֶהוּ (תְּהִלִּים קיד, ח): "הַהֶפְכִי הַצּוֹר אֲנִים מִים" - דְּהֵינּוּ: שְׁנִיתְהַפֵּךְ לְלֵב רַךְ,

בְּחִינַת (איכה ב, יט): "שִׁפְכִי כַּמִּים לְבַךְ נִכַח פְּנֵי ה'" - הֵינּוּ: 'לֵב רַךְ' לְהִתְנַדֵּב לְצְדָקָה'.

כא.

(ח"ב עא)

וְדַע: שֶׁעַל־יְדֵי 'צְדָקָה' - נַעֲשֶׂה ה'פְּלִי' לְקַבֵּל עַל־יָדָה מְנַעֲמ־הַעֲלִיּוֹן, "שְׁלַחֲזִבִין דְּרַחֲמֵנוֹתָא, אֲשֶׁר עַל־יָדָם בָּא הַהוֹלָדָה" (תְּקוּנַיִזְזָהר לא).

כִּי 'צְדָקָה' הִיא 'נְדִיבוֹת לֵב', כְּמוֹ שְׁפָתוֹב (שְׁמוֹת כה, ב): "מֵאֵת כָּל אִישׁ אֲשֶׁר יִדְבְּנוּ לָבוֹ, תִּקְחוּ אֶת תְּרוּמָתִי".

וְנְדִיבוֹת לֵב, הֵינּוּ: שְׁנִפְתָּח וְנִתְנַדֵּב הַלֵּב. וְעַל־יְדֵי־זֶה נִפְתַּחִין 'שְׁבִילִין דְּלִבָּא', וְנַעֲשִׂין 'פְּלִי' לְקַבֵּל "שְׁלַחֲזִבִין דְּרַחֲמֵנוֹתָא", שְׁנִמְשָׁכִין מְנַעֲמ־הַעֲלִיּוֹן.

וַיֵּשׁ 'צְדָקָה' שֶׁל אֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל, וַיֵּשׁ 'צְדָקָה' שֶׁל חוּץ־לְאֶרֶץ. וְעֵקֶר הוּא הַצְּדָקָה שֶׁל אֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל, שֶׁעַל־יָדָה נַעֲשֶׂה 'פְּלִי' לְקַבֵּל מְנַעֲמ־הַעֲלִיּוֹן.

וְכָל־הַדְּבָרִים: כִּי כָּל הַנְּבָרָאִים וְכָל הַהוֹלָדוֹת, הֵם רַק בְּשִׁבִיל הַתְּגַלּוֹת כְּבוֹדוֹ יִתְבָּרַךְ. וְעֵקֶר הַהוֹלָדָה' - עַל־יְדֵי הַצְּדָקָה', שֶׁעַל־יָדָה נַעֲשֶׂה 'פְּלִי' לְקַבֵּל מְנַעֲמ־הַעֲלִיּוֹן, שֶׁעַל־יְדֵי־זֶה נַעֲשֶׂה הַהוֹלָדָה', וְעַל־יְדֵי־זֶה נִתְגַּלֵּל כְּבוֹדוֹ יִתְבָּרַךְ.

וְזֶה: אוֹתִיּוֹת 'תְּרוּמָה' הֵם סוּפֵי־תְּבוֹת: "לְחֻזוֹת בְּנַעֲמֵם יְהוָה וּלְבַקֵּר בְּהִיכָלוֹ" (תְּהִלִּים כז, ד).

כִּי 'תְּרוּמָה' הֵינּוּ 'צְדָקָה' שֶׁהִיא 'נְדִיבוֹת לֵב', בְּחִינַת (שְׁמוֹת כה, ב): "מֵאֵת כָּל אִישׁ אֲשֶׁר יִדְבְּנוּ לָבוֹ תִּקְחוּ אֶת תְּרוּמָתִי" - עַל־

יָדָה נַעֲשֶׂה 'פְּלִי' לְקַבֵּל מִ"נַעַם ה'", שְׁעַל-
יְדֵי־זֶה נִמְשָׁךְ 'הַתְּגַלּוֹת כְּבוֹדוֹ יִתְבָּרַךְ', שֶׁהוּא
בְּחִינַת (תְּהִלִּים כט, ט): "וּבְהִיכְלוֹ כְּלוֹ אִמֹר
כְּבוֹד".

כב.

(ח"ב עב)

"כְּרוּחַ נְדִיבֵי הָעַם" (בַּמִּדְבָּר כא, יח). "נְדִיבֵי
הָעַם" - זֶה בְּחִינַת 'תְּשׁוּבָה', כְּמוֹ
שֶׁפִּרַשׁ רַש"י עַל פְּסוּק (שׁוֹפְטִים ה, ב):
"בְּהַתְנַדֵּב עִם" - "בְּהַתְנַדֵּב לְבָם
לְתְּשׁוּבָה".

"חֲכָמָה לֵב" (שְׁמוֹת לה, י; לו, א-ב-ח)

"חֲכָמַת לֵב" (שְׁמוֹת לה, לה)

כג.

(ח"א כא, ג)

צָרִיךְ הַמְקַבֵּל 'שְׁפַע-אַלְקִי', בְּחִינַת 'רוּחַ-
הַקֹּדֶשׁ' - לְהִיזֵת 'חֲכָם' - כִּי
הַקְדוּשָׁה-בְּרוּךְ-הוּא "יִהְיֶה חֲכָמָתָא
לְחַפְיָמִין" (דְּגִיאל ב, כא), בְּבְחִינַת (שְׁמוֹת לא, ו):
"וּבְלֵב כָּל חָכָם לֵב נִתְּתִי חֲכָמָה" (עַל-פִּי
בְּרָכוֹת נה.).

כד.

(ח"א מט, א-ד)

ה'לֵב' הוּא ה'צִיר' שֶׁל ה'מְדוּת', הֵינּוּ
ה'חֲכָמָה שְׁפִלְב', כְּמוֹ שְׁכָתוּב (שְׁמוֹת
לא, ו): "וּבְלֵב כָּל חָכָם לֵב" וְכוּ'. וְעַקֵּר
ה'יְצִירָה' הִיְתָה ב'חֲכָמָה', כְּמוֹ שְׁכָתוּב (תְּהִלִּים
קד, כד): "כָּל־חֲכָמָה עָשִׂיתָ". נִמְצָא:
שֶׁה'לֵב' הוּא ה'צִיר', כְּמוֹ שְׁכָתוּב (שִׁם עג, כו):
"צוּר לְבָבִי".

וְאִית 'יְצִירָה' לְטֹב וּלְבִישׁ, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ
חַז"ל (בְּרָכוֹת סא. עַל בְּרָאשִׁית ב, ז):
"וַיִּצְר" - "בְּשָׁנֵי יוֹדִין" וְכוּ'. וְהֵם 'שְׁנֵי
יְצִירִין', 'יְצִיר-טוֹב' ו'יְצִיר-הָרַע'.

הֵינּוּ: 'מַחְשְׁבוֹת-טוֹבוֹת' הֵם 'יְצִיר-טוֹב',
ו'מַחְשְׁבוֹת-רָעוֹת' הֵם 'יְצִיר-הָרַע'.

כִּי עַקֵּר ה'יְצִירִים', הֵם ה'מַחְשְׁבוֹת'
וְה'חֲכָמוֹת שְׁפִלְב', כְּמוֹ שְׁכָתוּב (בְּרָאשִׁית
ו, ה): "כִּי יִצֹר מַחְשְׁבַת לְבוֹ" וְכוּ'.

וְעַקֵּר 'בְּרִיאַת הָעוֹלָמוֹת' הִיָּה עַל-יְדֵי
חֲכָמָה'. וְזֶה בְּחִינַת מַה שֶׁעַקֵּר
עֲבוֹדַת-הַשֵּׁם לְזָכוֹת לְמַדּוֹת וּמַעֲשִׂים-
טוֹבִים' - הוּא עַל-יְדֵי שְׁשׁוּמַר ה'חֲכָמָה
שְׁפִלְב', שֶׁהוּא ה'מַחְשְׁבָה שְׁפִלְב'. שֶׁהוּא
בְּחִינַת: "חֲכָמַת לֵב" (שְׁמוֹת לה, לה), שֶׁזֶהוּ
עַקֵּר ה'יְצִירִין'.

הֵינּוּ: כְּשֶׁחֹשֵׁב 'מַחְשְׁבוֹת-טוֹבוֹת', שֶׁזֶהוּ
בְּחִינַת 'חֲכָמָה שְׁפִלְב' - אֲזִי עַל-יְדֵי-
זֶה זוֹכֶה ל'פְּעֻלוֹת וּמַדּוֹת-טוֹבוֹת', שֶׁזֶהוּ
בְּחִינַת 'הַתְּגַלּוֹת הַבְּרִיאָה', שֶׁהִיא ה'מַדּוֹת',
בְּתוֹךְ 'חֲלָל-הַפְּנוּי' - עַל-יְדֵי ה'חֲכָמָה
שְׁפִלְב', בְּחִינַת 'מַחְשְׁבוֹת-טוֹבוֹת' שְׁפִלְב'.

אֲבָל כְּשֶׁחֹשֵׁב 'מַחְשְׁבוֹת-רָעוֹת' חֵס-
וְשָׁלוֹם - אֲזִי מְקַלְקַל ה'חֲלָל שְׁפִלְב',
שֶׁהוּא סוּד 'חֲלָל-הַפְּנוּי'. וְזֶהוּ בְּחִינַת 'קַלְקוּל
הַבְּרִיאָה', שֶׁהִיָּה עַל-יְדֵי ה'חֲכָמָה שְׁפִלְב'.

כה.

(סִפְרֵי-הַמְדּוֹת, בְּנִים צה)

כִּי שְׁמַטִּיל אִימָה יִתְרָה עַל דּוֹרוֹ, אֵין
מִתְקַיְמִין לוֹ בְּנִים "חֲכָמֵי לֵב" (שְׁמוֹת
כח, ג).

"וְאֵת לֶחֶם הַפָּנִים" (שמות לה, יג)

נס גדול היה נעשה בלחם הפנים, סלוקו בסדורו, שבאמר (שמואל-א כא, ז): "לִשְׁוֹם לֶחֶם חֵם בְּיוֹם הַלִּקְחוֹ" - מלמד: שמגביהין אותו לעולי-רגלים, ואומרים להם: "דאו חבתכם לפני המקום". (יומא כא, :)

נו.

(ח"א לא, ט)

מי שהוא במדרגת 'אברהם', הינו בחינות "בעל נפש" (משלי כג, ב) - אזי בודאי כל אכילותיו וסעדוֹתיו בבחינת: "לחם הפנים" (שמות כה, ל; לה, יג), בבחינת (בראשית יז, א): "התהלך לפני".

"התהלך" - זה בחינת 'רגליו', בחינת 'פרנסתו', בחינת (דברים יא, ו): "וְאֵת הַיְקוּם אֲשֶׁר בְּרַגְלֵיהֶם", "זה ממונו של אדם שמעמידו על רגליו" (פסחים קיט, סנהדרין קי). - "התהלך לפני", שנעשה מהם בחינת 'פנים'.

וזה בחינת (שמואל-א כא, ז): "לֶחֶם חֵם בְּיוֹם הַלִּקְחוֹ", הינו: "לחם הפנים", הם "לחם חם", דרגין ד'אברהם' (זחר וירא צז:), שהוא בחינת (בראשית יח, א): "פחם היום".

ואז: כל העפוש וכל הכוכבים-זמזלות שהם תחתיהם, טורחין בשביל זה האיש, בשביל פרנסתו.

וזהו (דברים טז, טז): "וְלֹא יֵרְאֶה אֶת פְּנֵי ה' רִיקָם" - ב'רגלים', שאז נתגליון "פני ה'", בחינת 'פנים'.

ובזה שכל אחד מביא עולת ראיה, מיגיעתו שמתנגע כל השנה - על-ידי זה נתתקן ונתעלה כל לחמו ופרנסתו, בבחינת: "לחם הפנים".

וזהו שהשיב הקדוש-ברוך-הוא למשה (שמות לג, יד): "פני ילכו והנחתי לך".

כי משה בקש 'כפרה', והשיב לו: "פני ילכו" - שיתקנו בחינת 'רגליו', בבחינת 'פנים' - אזי יתכפר להם - כי "שלחן דומה למזבח שמכפר" (ברכות נה, חגיגה כז, מנחות צז, :).

וזהו (שם): "פֶּתַח בְּמִזְבֵּחַ, וְסִיִּים זֶה הַשְּׁלַחַן אֲשֶׁר לִפְנֵי ה'" (יחזקאל מא, כב) - 'לפני' דיקא, שיהיה דיקא בבחינת 'פנים', ואזי מכפר.

נד.

(ח"א סו, ו)

כשאוכל בקדשה ובטהרה - אזי הוא בחינת: "לחם הפנים", כי ה'שכל' הוא ה'פנים', כמו שכתוב (קהלת ח, א): "חכמת אדם תאיר פניו".

אבל כשאין אכילתו בקדשה - אזי אובד 'פניו', הינו ה'שכל', ונופל לבחינת 'שנה' וכו'.

נח.

(ח"א סג, ו)

"לחם הפנים" (שמות כה, ל; לה, יג) - הוא בחינת 'ברית', כמו שכתוב (ויקרא כד, ח): "בְּיוֹם הַשְּׁבִת יַעֲרֹכְנוּ לִפְנֵי ה' וְכוּ' בְרִית עוֹלָם", ונאמר בהם (שמות כה, כה): "וְעָשִׂיתָ לּוֹ מִסַּגֶּרֶת טַפַּח".

כי 'ברית' נקרא בלשון תרגום 'אמה', וכמו שמזכר בלשון זה בגמרא (שבת מא, קח: ועוד). והוא בחינת 'אמה בת ששה טפחים', שה'ברית' כלול מהם וכו' (עיין בפנים).

נט.

(ח"ב ז, יא)

"לחם הפנים" (שמות כה, ל; לה, יג), שהיה ב'בית-המקדש' - זה בחינת ה'אכילה' וה'פרנסה' שנמשך על-

ידי 'פְּלִיּוֹת בֶּן וְתַלְמִיד', שָׁבוּ נִתְגַּלָּה 'אזרות המְקִיפִים', שֶׁהֵם בְּחִינַת 'אזר־הַפְּנִים', בְּחִינַת 'ש"ע נְהוּרִין'.

גַּם הַצְּדִיק הוּא בְּחִינַת 'שֶׁבֶת', כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (זֶהר נְשֵׂא קַמְד): "אֵנֶת הוּא שֶׁבֶת דְּבַלְהֵי יוֹמֵי".

וְ'שֶׁבֶת' הוּא בְּחִינַת הַגּוֹנֵינ' הַמְּאִירִין בְּמִקְדָּשׁ. כִּי 'שֶׁבֶת' הוּא בְּחִינַת 'כַּחֲהָרָאוֹת', שֶׁהֵם "תְּלַת גּוֹנֵינ דְּעֵינָא וּבִת־עֵינ", הַמְּאִירִין לְבֵית־הַמִּקְדָּשׁ שֶׁהוּא בְּחִינַת 'עֵינִים'.

וְזֶה בְּחִינַת 'מַחִין' - כִּי מִתְחַלָּה נַעֲשֶׂה מִבְּחִינַת "שֵׁם ה'", שֶׁהוּא 'אַרְבַּע אוֹתִיּוֹת' - בְּחִינַת 'אַרְבַּעַת מַחִין', בְּחִינַת (שְׁמוֹת לֵא, ג): "וְאִמְלֵא אֹתוֹ רוּחַ אֱלֹקִים בְּחֻכְמָה וּבְתַבּוּנָה וּבְדַעַת וּבְכָל מְלָאכָה".

"חֻכְמָה, תַּבּוּנָה, וְדַעַת, וְכָל מְלָאכָה" - זֶה בְּחִינַת 'אַרְבַּעַת מַחִין' (תַּקּוּנֵי זֶהר יג: בְּהַקְדָּמָה), שֶׁנַּעֲשִׂין מִבְּחִינַת 'שֵׁם ה'', כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב: "רְאוּ כִי קָרָא ה' בְּשֵׁם בְּצִלְאֵל, וְאִמְלֵא אוֹתוֹ וְכוּ' בְּחֻכְמָה וּבְתַבּוּנָה" וְכוּ'. וְאַחֲרֵיכֵן נַעֲשֶׂה בְּחִינַת "תְּלַת גּוֹנֵינ דְּעֵינָא וּבִת־עֵינ", וְאַחֲרֵיכֵן 'אַרְבַּעַת יְסוּדוֹת, כַּנ"ל.

לא

(ח"ב עב)

יֵשׁ בְּחִינַת 'רוּחַ' בְּכָל אֶחָד וְאֶחָד, וְהַמְּנַהֵיג־הָאֲמִתִּי שֶׁל כָּל יִשְׂרָאֵל, בְּחִינַת 'מֹשֶׁה', הוּא בְּחִינַת 'רוּחַ־הַכּוֹלֵל', בְּחִינַת (בַּמְדָּבָר כז, יח): "אִישׁ אֲשֶׁר רוּחַ בּוֹ", וּפְרַשׁ רַש"י: "שִׁיּוּדַע לְהֵלֵךְ נֶגֶד רוּחוֹ שֶׁל כָּל אֶחָד וְאֶחָד" (בַּמְדָּבָר־רַבָּה כא, טו). כִּי כָּל־מְקַבְּלִים מִמֶּנּוּ, כִּי הוּא בְּחִינַת 'רוּחַ־הַכּוֹלֵל' וְכוּ'.

וְ'רוּחַ' הַזֶּה הוּא בְּחִינַת "רוּחַ אֱלֹקִים", שֶׁהוּא בְּעַצְמוֹ בְּחִינַת הַמַּחִין, בְּבְחִינַת (שְׁמוֹת לֵא, ג): "וְאִמְלֵא אוֹתוֹ רוּחַ

"רְאוּ קָרָא ה' בְּשֵׁם בְּצִלְאֵל וְגו'. וְיִמְלֵא אֹתוֹ רוּחַ אֱלֹקִים, בְּחֻכְמָה, תַּבּוּנָה, וּבְדַעַת, וּבְכָל מְלָאכָה" (שְׁמוֹת לֵא, ל-לא)

ל

(ח"ב סז)

כֹּל מִי שֶׁנִּכְלָל בְּ'הַחֲךָ־הָאֲמִת', שֶׁל הַצְּדִיק שֶׁהוּא 'הַחֲךָ וְהִיפֵי שֶׁל הָעוֹלָם', דְּהֵינּוּ: שְׁמַת־קָרֵב אֵלָיו וְנִכְלָל בּוֹ - נִפְתָּחִין עֵינָיו וְיִכּוֹל לְרְאוֹת.

וְהַעֲקָר: לְהַסְתַּכֵּל עַל־עַצְמוֹ, עַל כָּל הַמַּדּוֹת, אִיךָ הוּא אוֹחֵז בָּהֶם וְכוּ'.

וְזֶה (שְׁמוֹת לֵא, ל): "רְאוּ כִי קָרָא ה' בְּשֵׁם בְּצִלְאֵל" - "רְאוּ" דִּיקָא - כִּי עַל־יְדֵי שְׁנֵת־גְּלָה וְנִתְגַּדַּל "שֵׁם בְּצִלְאֵל", עַל־יְדֵי־זֶה "רְאוּ" - כִּי עַל־יְדֵי־זֶה נִפְתָּחִין הַעֵינִים וְרוֹאִין.

וְזֶה: "כִּי קָרָא ה' בְּשֵׁם בְּצִלְאֵל" - הֵינּוּ: "כִּי ה'" הוּא "בְּשֵׁם בְּצִלְאֵל" - כִּי "שְׁמוֹ מִשְׁתַּף בְּשִׁמְנוֹ" (יְרוּשְׁלָמִי תַעֲנִית פ"ב ה"ו), וְעַל־יְדֵי־זֶה "רְאוּ" כַּנ"ל.

כִּי 'כַּחֲהָרָאוֹת' נִמְשָׁךְ גַּם־בֶּן מִבְּחִינַת הַשֵּׁם, שֶׁהוּא בְּחִינַת 'אַרְבַּע אוֹתִיּוֹת', שֶׁמִּשָּׁם נִמְשָׁךְ "תְּלַת גּוֹנֵינ דְּעֵינָא וּבִת־עֵינ" (תַּקּוּנֵי־זֶהר יח:).

וְזֶה בְּחִינַת (תַּקּוּנֵי־זֶהר שם): "שֶׁבֶת־ת - שִׁי"ן ב"ת. שִׁי"ן, תְּלַת גּוֹנֵינ דְּעֵינָא, ב"ת־עֵינ" - כִּי "שֶׁבֶת שְׁמָא דְקַדְשָׁא־בְּרִיךְ־הוּא" (זֶהר יְתִירוֹ פח:).

אֱלֹקִים, בְּחֻמָּה וּבְתַבּוּנָה וּבְדַעַת וּבְכָל מְלֹאכָה" - דְּהֵינּוּ בְּחִינַת ה'מַחִין', שֶׁהֵם בְּחִינַת מְלֹאכֶת בְּנֵי בֵּית־הַמִּקְדָּשׁ.

וְכָל אֶחָד, לְפִי בְּחִינַת ה'"רוּחַ אֱלֹקִים" שֵׁישׁ בּוֹ, שֶׁהוּא בְּחִינַת 'רוּח־הַקֹּדֶשׁ', רוּח־נְבוּאָה, כְּמוֹכֵן הוּא זֹכֶה לְחַדֵּשׁ בְּתוֹרָה וְכוּ'.

כִּי ה'"רוּחַ אֱלֹקִים", הוּא בְּעֶצְמוֹ ה'מַחִין' כְּנֹל - עַל־כֵּן עַל־יְדִי־זָה נִמְשָׁךְ לְכָל אֶחָד 'חֲדוּשֵׁי־דְאוּרֵיתָא' וְכוּ' - שֶׁכָּל זֶה נִמְשָׁךְ מִה'מְנַהִיג', בְּחִינַת 'מִשְׁה', יְדַעַת־הַכּוֹלֵל, רוּח־הַכּוֹלֵל, כְּנֹל.

וְעַיִן בְּמָקוֹם אַחֵר מְזִיחַ (לְקוּטֵי־מִוְהָרֵן ח"א קכג; ח"ב יט; ח"ב מד).

"את כל מלאכת הקדש" (שמות לו, ד)
- ענין מלאכת המשכן -

לג.

(ח"א יא, ד)

נִמְצָא ב'פְּרִשְׁת פְּקוּדֵי' בַּפְּסוּק (שמות לח, כא): "אֵלֶּה פְּקוּדֵי הַמִּשְׁכָּן מִשְׁכַּן הָעֵדוּת".

לד.

(ח"ב ד, ג)

'צִרְכֵי־הַגּוֹף' הֵם רַבִּים מְאֹד, וְאִפְלוּ הַהִכָּרְחִיּוֹת הֵם רַבִּים וְגִדּוּלִים מְאֹד: אֲכִילָה וְשִׁתְיָה וּמְלַבּוּשִׁים וְדִירוֹת, שֶׁיְכוּלִין לְבַלּוֹת יָמָיו וְשָׁנָיו אִפְלוּ עַל הַהִכָּרְחִיּוֹת לְבָד, וְהֵם מוֹנְעִין אֶת הָאָדָם מֵאֵד עֲבוּדַת־הַבּוֹרָא.

וְאֵף־עַל־פִּי שָׁגָם הֵם בְּעֶצְמָן הֵם גַּם־כֵּן עֲבוּדַת הַבּוֹרָאִיתְבָּרָה, כִּי הֵם בְּחִינַת 'אֲתַעְרוּתָא־דְלִתְתָא', כִּי "בְּעַבְדָּא דְלִתְתָא אֲתַעַר לְעֵלָא" (זֵהר לְדִלְךָ עז: פח. צו לא: ועוד).

כִּי עַל־יְדֵי כָּל עִסְקִים וּמְלָאכּוֹת שְׁעוֹשִׂין בְּנֵי־אָדָם - נִתְעוֹרַר אוֹתוֹ הַצִּיּוֹר שֶׁל אוֹתוֹ הַמְּלָאכָה לְמַעַלָּה ב'מַעֲשֵׂה־בְּרָאשִׁית', וּמִבִּיא חִיּוֹת וְהָאָרֶז לְאוֹתוֹ הַצִּיּוֹר שֶׁל אוֹתוֹ הַמְּלָאכָה שֶׁל 'מַעֲשֵׂה־בְּרָאשִׁית' שֶׁלְמַעַלָּה, שֶׁהוּא מְכוּן כְּנֶגֶד אוֹתוֹ הָעִסְק וְהַמְּלָאכָה שֶׁהָאָדָם עוֹשֶׂה לְמַטָּה בְּעוֹלָם־הַזֶּה.

כִּי עַל־יְדֵי הָעִסְקִים וְהַמְּלָאכּוֹת שְׁעוֹשִׂים - נַעֲשֶׂה עַל־יְדֵי־זָה בְּחִינַת 'מִשְׁכָּן'. כִּי

"וְכָל אִישׁ וְגו', אֲשֶׁר נָתַן ה' חֻמָּה וּתְבֻנָּה בְּהֵמָה" (שמות לו, א)

כָּל מִי שֶׁעִסַּק ב'מְלָאכֶת־הַמִּשְׁכָּן', נָתַן בְּהֵם הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא חֻמָּה וְדַעַת וּבִינָה, שֶׁנֶּאֱמַר (שמות לו, ח): "וַיַּעֲשֶׂה כָּל חֻמָּה לֵב בְּעֵשִׂי הַמְּלֹאכָה". וְלֹא תֵאֵמַר בְּבְנֵי־אָדָם, אֲלֵא אִפְלוּ בְּחֵיהּ וּבְבִהֵמָה נָתַן בְּהֵם הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא חֻמָּה, שֶׁנֶּאֱמַר (שם פסוק ח): "אֲשֶׁר נָתַן ה' חֻמָּה וּתְבֻנָּה בְּהֵמָה" - שֶׁנָּתַן הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא חֻמָּים בְּבְנֵי אָדָם וּבְבִהֵמָה. (תַּנְחומָא וַיִּקְהַל ד')

לב.

(שיחות־הַר"ן טו)

אָמַר: "שֶׁהוּא חֻמָּה וּמְלֹאכָה גְדוֹלָה לְהִיּוֹת כְּמוֹ בְּהֵמָה!"

וְזֶה בְּחִינַת (שמות לו, א): "כָּל אֲשֶׁר נָתַן ה' חֻמָּה בְּהֵמָה" - הֵינּוּ: שֶׁהוּא 'חֻמָּה' לְעִשּׂוֹת עֶצְמוֹ כְּבְּהֵמָה'.

וּכְמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַז"ל (חַלְוִין ה:): עַל פְּסוּק (תְּהִלִּים לו, ז): "אָדָם וּבְהֵמָה תוֹשִׁיעַ ה'" - "אֵלוּ בְנֵי אָדָם שְׁעָרוּמִים בְּדַעַת, וּמְשִׁימִין עֶצְמָן כְּבְּהֵמָה". וְכְמוֹ שֶׁאָמַר אֶסְף (שם עג, כב): "וְאֲנִי בְּעַר וְלֹא אֲדַע בְּהֵמוֹת הַיִּיטִי עִמָּךְ".

כָּל הַמְּלָאכוֹת, כְּלוּלִים בְּל"ט מְלָאכוֹת' שֶׁהֵם 'אֲבוֹת מְלָאכוֹת', "אֲבוֹת מִכְּלָל דְּאִיפֵא תוֹלְדוֹת" (בְּבֵא־קמא ב.).

כִּי כָּל מִינֵי מְלָאכוֹת וְעַסְקִים שְׁעוֹשִׁין, כֻּלָּם כְּלוּלִים בְּל"ט מְלָאכוֹת' שֶׁהֵם הָ'אֲבוֹת'. וְהַשְּׂאֵר, הֵם 'תוֹלְדוֹת'.

וְל"ט מְלָאכוֹת', הֵם כְּנֶגֶד מְלָאכְתִּי הַמְּשֻׁכָּן, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַז"ל (שְׁבֵת מ:ט): "אֲבוֹת מְלָאכוֹת אַרְבָּעִים חֹסֵר אַחַת - כְּנֶגֶד מִי, כְּנֶגֶד מְלָאכְתִּי הַמְּשֻׁכָּן'.

וְ"צִיּוּרָא דְּמִשְׁכְּנָא, כְּצִיּוּרָא דְּעִבְדָּא דְּבְרָאשִׁית" (תְּקוּנַיִיזָהָר יג.)
וְהָ'אָדָם', עוֹשֶׂה הַמְּלָאכָה. וְ"צִיּוּרָא דְּגוּפָא, כְּצִיּוּרָא דְּמִשְׁכְּנָא" (תְּקוּנַיִיזָהָר שֵׁם).

נִמְצָא: שְׁעֵל־יְדֵי הָ'אָדָם' שְׁעוֹשֶׂה הַמְּלָאכָה וְהַעֲסֵק - נַעֲשֶׂה בְּחִינַת 'מְשֻׁכָּן' - כְּשֶׁעוֹשֶׂה הַמְּלָאכָה וְהַעֲסֵק כְּרָאוּי כְּמוֹ שֶׁצָּרִיךְ לַעֲשׂוֹת. וְעַל־יְדֵי־זֶה נוֹתֵן חַיּוֹת וְהָאָרֶז לְמַעֲשֵׂה־בְרָאשִׁית, וְהוּא קִיּוּם הָעוֹלָם. נִמְצָא: שֶׁגַּם זֶה הוּא 'עֲבוּדַת־הַבּוֹרָא'.

אֶה־עַל־פִּי־כֹן, אִם הִיָּה שׁוֹפֵעַ עֲלֵינוּ חֶסֶד - לֹא הֵינּוּ צְרִיכִים לְכַלֵּזָה וְכוּ', וְלֹא הֵינּוּ צְרִיכִים לַעֲשׂוֹת כְּלָל שׁוּם עֵסֶק וּמְלָאכָה, וְאִפְלוּ הַהִכָּרְחִיּוֹת הֵיוּ "נַעֲשִׂין עַל־יְדֵי אַחֲרִים" וְכוּ' (בְּרִכּוֹת ל:).

אֵךְ כְּשֶׁהַחֶסֶד נִתְעַכֵּב חֲסוֹד־שְׁלוֹם, וְאִין מִשְׁפִּיעַ עֲלֵינוּ חֶסֶד - אֲזִי צְרִיכִין לַעֲשׂוֹת בְּשִׁבִיל 'אַתְעָרוּתָא־דְּלִתָּא' וְכוּ'.

לה.

(לְקוּטִי־הַלְכוֹת שְׁבֵת ג, ד)

מִחֲמַת שְׁבֵ'שְׁבֵת' זוֹכִין לְהָאֲרַת־הֶרְצוֹן, וּמִשְׁם נִמְשָׁךְ כָּל הַבְּרָכָה וְהַפְּרָנְסָה

לְכָל שֵׁשֶׁת יָמֵי הַמַּעֲשֶׂה, עַל־כֵּן אֲסוּר בְּשַׁבַּת לַעֲשׂוֹת שׁוּם מְלָאכָה בְּעוֹלָם.

כִּי אִזּוּ הוּא בְּחִינַת 'בְּטוּל', כִּי אִזּוּ הוּא רַק בְּחִינַת 'רְצוֹן' וְכוּ', וְאִזּוּ מְקַבְּלִין כָּל הַפְּרָנְסָה רַק עַל־יְדֵי בְּחִינַת 'הָאֲרַת־הֶרְצוֹן', שֶׁהוּא בְּחִינַת 'בְּטוּל', שְׂאִין שׁוּם עֲבָדָא וְשׁוּם עֲשִׂיָה בְּעוֹלָם כְּלָל.

וּמִשְׁם דִּיקָא, מִבְּחִינַת 'הָאֲרַת־הֶרְצוֹן', שֶׁהוּא בְּחִינַת 'שְׁבֵת', בְּחִינַת 'בְּטוּל' כָּל הַמְּלָאכוֹת' - מְקַבְּלִין כָּל הַפְּרָנְסָה.

כִּי עֵקֶר הַפְּרָנְסָה, הוּא רַק מִבְּחִינַת 'הָאֲרַת־הֶרְצוֹן' כִּי לָהֶם שׁוּם חַיּוֹת וְשִׁפְעַ וּבְרָכָה כִּי אִם עַל־יְדֵי מַה שְּׁמְקַבְּלִין הַשִּׁפְעַ בְּשְׁבֵת, מִבְּחִינַת 'הָאֲרַת־הֶרְצוֹן', שְׁמִשְׁם עֵקֶר הַבְּרָכָה וְהַפְּרָנְסָה.

נִמְצָא: שֶׁכָּל הַל"ט מְלָאכוֹת, וְכָל הָעֲבָדוֹת וְהַעֲשִׂיּוֹת שְׁעוֹשִׂין בְּשֵׁשֶׁת יָמֵי הַמַּעֲשֶׂה - אִין לָהֶם שׁוּם חַיּוֹת, וְאִי־אֶפְשֵׁר לְהַמְשִׁיךְ הַפְּרָנְסָה עַל־יָדָם, כִּי־אִם עַל־יְדֵי שְׁמְקַבְּלִין מִשְׁבֵּת, מִבְּחִינַת 'הָאֲרַת־הֶרְצוֹן', שֶׁהוּא בְּחִינַת 'בְּטוּל' כָּל הַמְּלָאכוֹת, שְׁמִשְׁם עֵקֶר הַפְּרָנְסָה, כִּי־ל.

וְזֶה צָרִיךְ כָּל אָדָם לְדַעַת וּלְהֶאֱמִין בְּאִמּוּנַת־שְׁלֵמָה: "כִּי לֹא בִכַח יִגְבֵּר אִישׁ" (שְׁמוֹא־א ב, ט), שְׂאִין הַמְּשַׁכֵּת הַפְּרָנְסָה עַל־יְדֵי הָעֲבָדוֹת וְהַעֲשִׂיּוֹת גְּשָׁמִיּוֹת חֲסוֹ וְשְׁלוֹם, עַל־יְדֵי הַמְּשָׂא־וּמְתָן וְהַל"ט מְלָאכוֹת חֲסוֹד־שְׁלוֹם, רַק עֵקֶר הַפְּרָנְסָה הוּא עַל־יְדֵי "בְּרַכַּת ה'" (מִשְׁלִי י, כב), שֶׁנִּמְשָׁךְ מִשְׁבֵּת' דִּיקָא - מִבְּחִינַת 'הָאֲרַת־הֶרְצוֹן', כִּי־ל.

וּכְשִׁיּוֹדְעִין זֹאת בְּאִמַּת וּבְאִמּוּנָה־שְׁלֵמָה: עַל־יְדֵי־זֶה -

לו.

(ח"ב סט)

כֹּה שְׁנוּהֲגִים לִתֵּן בְּרָכָה לְהָאִישׁ הַמְּבִיא
הַמְּשָׁקָה לְאֹרְחִים אוֹ עַל הַחֲתָנָה
וְכִיּוֹצֵא. הֵינּוּ: כְּשֶׁנוֹשְׂאִין יֵין אוֹ דְבַשׁ
לְאֹרְחִים אוֹ עַל חֲתָנָה - אָזִי נוֹהֲגִין לִתֵּן מִן
הַמְּשָׁקָה לְהַשְׁלִיחַ הַנוֹשֵׂא אֶת הַמְּשָׁקָה,
לְעִשׂוֹת בְּרָכָה.

הוא על־פי הזֶהר (פְּקוּדֵי רַמְבַּם): "שִׁישׁ כֶּמֶה
דְּבָרִים שֶׁהֵם נוֹשְׂאִים וְנוֹשְׂאִים, דְּהֵינּוּ
שְׁנוֹשְׂאִים אוֹתָם, וּבִיאָמֶת הֵם נוֹשְׂאִים, כְּגוֹן
הַמְּרַכְּבָה, שֶׁהִיא נוֹשֵׂאת וְנוֹשֵׂאת. וְכֵן
הָאֲרוֹן, שֶׁהֵיוּ נוֹשְׂאִים אוֹתוֹ וְהוּא נֹשֵׂא
אֶת נוֹשְׂאָיו וְכוּ'" (סוֹטָה לה.).

זֶה בְּחִינַת 'בְּרָכָה' שְׁנוֹתֵנִין כְּנ"ל - כִּי
'בְּרַכָּה' ה' רֵאשִׁית־תְּבוּת (יחזקאל א, כ): "כִּי
רוּחַ ה' חָיָה בְּאוֹפְנַיִם", בְּחִינַת "נוֹשֵׂאת
וְנוֹשֵׂאת", כִּי ה'אוֹפְנַיִם' נוֹשְׂאִים ה'חַיּוֹת',
וְה'חַיּוֹת' נוֹשְׂאִים אוֹתָם.

וְכֵן הוּא כָּל הַמְּרַכְּבָה - שֶׁה'אוֹפְנַיִם'
נוֹשְׂאִים אֶת ה'חַיּוֹת', וְה'חַיּוֹת' אֶת
הַמְּרַכְּבָה. וּבִיאָמֶת: הַמְּרַכְּבָה נוֹשֵׂאת הַכָּל.

וְעַל־כֵּן זֶה שְׁנוֹשֵׂא אֶת הַמְּשָׁקָה, נוֹתֵנִין לוֹ
'בְּרָכָה', שֶׁהוּא בְּחִינַת: "כִּי רוּחַ
הַחַיָּה בְּאוֹפְנַיִם", בְּחִינַת "נוֹשֵׂא וְנוֹשֵׂא" - כִּי
הוּא נוֹשֵׂא אֶת הַמְּשָׁקָה, וְעַתָּה הַמְּשָׁקָה
מְנוֹשֵׂא אוֹתוֹ.

שָׂר הַפְּסוּקִים וְעַנְיָי 'פְּרֻשַׁת וַיְקַהֵל' -
נִמְצְאִים בְּ'פְּרֻשַׁת תְּרוּמָה'

מִמְשִׁיכִין ה'קִדְשָׁה שֶׁל שַׁבָּת, לְשֵׁשֶׁת יָמֵי
הַחֹל, וּמְקַדְשִׁין 'שֵׁשֶׁת יָמֵי הַמַּעֲשֵׂה' בְּבַחֲיִנַת
'קִדְשַׁת שַׁבָּת, וּמְבַרְרִין וּמְזַכְּכִין כָּל ה'ל"ט
מְלָאכוֹת, מִזְהַמַּת־הַנְּחָשׁ, מְבַחֲיִנַת "ל"ט
קָלָלוֹת" (תְּקוּנֵי־זֶהר פה.).

כִּי זוֹכִין עַל־יְדֵי־זֶה: שִׁיחֵיו כָּל ה'ל"ט
מְלָאכוֹת, בְּבַחֲיִנַת 'מְלָאכַת־הַמְּשָׁפָן',
"שֵׁשֶׁם הָיוּ כָּל ה'ל"ט מְלָאכוֹת" (שַׁבָּת מט:).

וּכְשֶׁעוֹשִׂין ה'ל"ט מְלָאכוֹת' בְּבַחֲיִנַת
'מְלָאכַת־הַמְּשָׁפָן' - אָזִי כָּל
ה'ל"ט מְלָאכוֹת' הֵם בְּבַחֲיִנַת "ט"ל
אֲזָרוֹת" (ישעיה כו, ט), כְּמוֹבֵא בְּדַבְּרֵי רַבֵּנוּ ז"ל
(ח"א יא).

"ט"ל אֲזָרוֹת" - זֶה בְּחִינַת ה'אֲרֵת־
הַרְצוֹן, בְּחִינַת "טללי
רְצוֹן" (תְּפִלַּת שְׁמוֹנֵה־עֶשְׂרֵה, בְּרַכַּת־הַשְּׁנַיִם לִימּוֹת־
הַקְּיָא, עַל־פִּי ה'רַמְבַּם' בְּסֹדֶר אֲהַבָּה: גִּסַּח בְּרַכּוֹת הַתְּפִלָּה
וְסוּדוֹר).

כִּי זוֹכִין לְקַבֵּל ה'אֲרֵת־הַרְצוֹן' מִ'שַׁבָּת',
לְשֵׁשֶׁת יָמֵי הַמַּעֲשֵׂה. וְעַל־יְדֵי־זֶה כָּל
ה'ל"ט מְלָאכוֹת' הֵם בְּבַחֲיִנַת 'רְצוֹן, שֶׁמְשֵׁם
עַקֵּר הַפְּרָנְסָה, כְּנ"ל, בְּבַחֲיִנַת "ט"ל
אֲזָרוֹת", שֶׁהֵם בְּחִינַת 'רְצוֹן'. (עֵין עוֹד בַּפָּנִים
הַתְּחִזְקוֹת גְּדוֹל בְּעֵינֵי זֶה).

"וַיַּעַשׂ בְּצִלְאֵל אֶת הָאָרֶן וְגו'. וַיַּצַּק לוֹ אַרְבַּע
טַבַּעֹת זָהָב וְגו'. וַיַּעַשׂ בְּדֵי עֲצֵי שִׁטִּים"
(שְׁמוֹת לו, א-ג-ד)

וְעִשְׂתִּי לוֹ טַבַּעוֹת וּבָדִים לְשֵׂאת אוֹתוֹ - הֵם נוֹשְׂאִים
אוֹתוֹ, וְהוּא נוֹשֵׂא עֲוֹנוֹתֵיהֶם שֶׁל יִשְׂרָאֵל. שֶׁהַתּוֹרָה
שְׂבוּ, נוֹשֵׂאת עֲוֹנוֹתֵיהֶם שֶׁל יִשְׂרָאֵל. (תְּנַחְמוּמָא וַיְקַהֵל ז)

פְּרַשְׁת שְׁקָלִים

– שַׁבַּת שְׁקָלִים אֶצֶל רַבֵּנוּ ז"ל –

א.

(טי"ח-ט"י קד"ש ח"ב קנה)

כִּידוּעַ (חיי-מוהר"ן קכו): הָיָה נְהוּג לְהִתְקַבֵּץ
אֶצֶל רַבֵּנוּ ז"ל שֶׁשָּׁה פְּעָמִים
בַּשָּׁנָה!

שְׁלֹשׁ פְּעָמִים בַּשָּׁנָה הָיוּ נוֹסְעִים אֵלָיו
בְּזִמְנֵים קְבוּעִים, דְּהֵינּוּ: לְרֹאשׁ-
הַשָּׁנָה, וְשַׁבַּת-הַנֶּפֶחַ, וְשַׁבּוּעוֹת.

וְשְׁלֹשׁ פְּעָמִים בַּשָּׁנָה הָיָה רַבֵּנוּ ז"ל נוֹסֵעַ
אֶל אֲנָשֵׁי-שְׁלוֹמֵנוּ, דְּהֵינּוּ: (א)
בְּשַׁבַּת-שִׁירָה הָיָה נוֹסֵעַ לְמַעֲדוֹוְעֵי-דִבְקַע'
אוּ לְטַשְׁעֵהֲרִין וְלְטַרְהוּוּיָצַע', (ב) וְכֵן
בְּשַׁבַּת-נַחְמוֹ. (ג) וְעוֹד שַׁבַּת אַחַת בַּחוּרְתָּ,
שֵׁישׁ-אוֹמְרִים שֶׁהִיָּתָה זֹאת 'שַׁבַּת פְּרַשְׁת־
שְׁקָלִים' שֶׁהִיָּה נוֹסֵעַ אֶז לְטַעֲפְלִיק'.

[ב'פְּרַפְרָאוֹת-לְחַכְמָה: שְׁמַעְתִּי מֵאֲבֵי ז"ל (ר' צְבִי אֲרִיָּה ב"ר
אֶהְרֹן ז"ל הֶרֶב מִבְּרִסְלָב): שְׁלֹדְעָתוֹ הַפְּרוּשׁ בְּזֶה: כִּי כְּשֹׁזְכִין
לְרַבֵּי-הַגּוֹן, אֵזִי הוּא מֵאִיר עֵינַי הַמְּקַרְבִּין אֵלָיו – עַל-דֶּרֶךְ
(קְהֵלֶת ב, יד): 'הֶחֱכַם עֵינָיו בְּרֹאשׁוֹ' – כִּי הוּא בְּאֵמַת "רֹאשׁ
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל".

וְכִמוֹ שְׁאוּרֵי-הָעֵינַיִם רַק מִהֲרֹאשׁ וְהַפֶּה, כְּמוֹ-כֵן כְּשֹׁזְכִין
לְרַבֵּי-הַגּוֹן, שֶׁהוּא "רֹאשׁ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל" בְּאֵמַת – אֵזִי הוּא
מֵאִיר לְהַדוּר, וּפּוֹתַח עֵינֵיהֶם מִמֶּשׁ, וְכַמְבָּאָר גַּם-כֵּן
בְּמִקּוֹם-אַחֵר בְּדַבְּרָיו ז"ל.

אֲבָל לְהַפְּדוֹ חֲסִדֵּי-שְׁלֹמֹם דְּרַבֵּי-שְׁאִינוֹ-הַגּוֹן' – לֹא דֵי שְׁאִינוֹ
מֵאִיר עֵינַיִם, אֲדַרְבָּה הוּא מִחֲשִׁיד עֵינֵיהֶם בִּיזְתָּר, שֶׁזֶּה
בְּחִינַת: "בַּחֲשִׁיד יִדְמוּ". וְעַיִן גַּם בְּסִפְרֵי-הַקְּנֵה: שְׁמַאֲרִיד
בְּגִנּוֹת הַרְבֵּי-שְׁאִינוֹ-הַגּוֹן' – וְשֵׁם נֶאֱמַר: "רַע בְּעֵינַי יִי"
(בְּרֹאשִׁית לז, ז), רֹאשִׁי-תְּבוֹת: 'רַבִּי'. וְכַבֵּר צְוָחוֹ עַל-זֶה
קָמְאֵי דְקָמְאֵי.

וְנִרְאָה לְעֵנִיּוֹת-דְּעֵתִי: דְּרוֹצָה-לֹמֵר: עַל-דֶּרֶךְ שְׁכַתּוֹב בְּזֶהָר
נִשְׂא (קכב): "וְרִשְׁעִים בַּחֲשִׁיד יִדְמוּ" – אֵינוֹן 'עַרְבֵי-רַב'
וְכוּ, וְאֵתְהַדְרִין רַעִין עַל יִשְׂרָאֵל דְּאֵינוֹן 'רִישֵׁי עַמָּא' עַל-יְהוּהוּ
אֲתַמַּר (אֵיכָּה א, ה): 'הֵיוּ צָרִיָּה לְרֹאשׁ'. וְכֵן בְּפְרַשְׁת פְּנִחָס
(רצז): "כִּד 'עַרְבֵי-רַב' אֵינוֹן מְעַרְבִּין בְּיִשְׂרָאֵל מִה כְּתִיב: 'הֵיוּ
צָרִיָּה לְרֹאשׁ'. וְיִשְׂרָאֵל בְּתַר דְּמַתְעַבְרֵי מְנִיְהוּ אֵלָיו, מִה
כְּתִיב (בְּמִדְבָר כו, ב): 'שָׂאוּ אֶת רֹאשׁ כָּל עַדְת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל'".

ג.

(ח"ב צד – על פי לקוטי-עצות מהדורא-בתרא,
אלול ראש-השנה יום-כפפור סבותו)

עַל-יְדֵי שְׁכָל אֶחָד בָּא עִם מַחוּ וְדַעְתּוֹ,
וּמְקַשֵּׁר דַּעְתּוֹ וּמַחוּ שְׁבְרֹאשׁוֹ,
שֶׁהוּא בְּחִינַת 'רֹאשׁ', לְהַצְדִּיק, שֶׁהוּא "רֹאשׁ
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל" (שְׁמוֹת ל, יב), בְּרֹאשׁ-הַשָּׁנָה,
שֶׁהוּא גַם-כֵּן בְּחִינַת 'רֹאשׁ'. נִמְצָא שְׁנַתְקַבְּצוּ
שְׁלֹשָׁה רֹאשִׁים יַחַד, וְנַעֲשֶׂה מִזֶּה דְּבָרִים
עַל-יְזִינִים מֵאֵד.

"כִּי תִשָּׂא אֶת רֹאשׁ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְפַקְדֵיהֶם,
וְנִתְּנוּ אִישׁ כְּפֹר נַפְשׁוֹ לֵה' בְּפִקְד אֲתָם"
(שְׁמוֹת ל, יב)

ב.

(ח"א קיא)

"רֹאשׁ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל" (שְׁמוֹת ל, יב) – רֹאשֵׁי-
תְּבוֹת: 'רַבִּי'. וְלַהֲפֹד: "רִשְׁעִים
בְּחֲשִׁיד יִדְמוּ" (שְׁמוֹת-ל"א ב, ט) – רֹאשֵׁי-תְּבוֹת:
'רַבִּי'. [רְמַז: שְׁאוֹמְרִים תּוֹרָה בַּחֲשִׁיד (כְּתַבְיָד מוֹהֲרֵינ"ת
ז"ל)].

וְאֶצֶל שְׁקָלִים, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (שְׁמוֹת ל, טו):
 "הַעֲשִׂיר לֹא יִרְבֶּה".

כִּי "שְׁלִישׁ שֶׁבְּפָרְקֵמֵי־אֵ" - הוּא כְּנֶגֶד
 הַעֲשִׂירוֹת שֶׁנִּזְכָּר אֶצֶל סְדוּם וְכוּ'.

וְ"שְׁלִישׁ שֶׁבְּקָרְקַע" - הוּא כְּנֶגֶד
 הַעֲשִׂירוֹת שֶׁנִּזְכָּר אֶצֶל רַחֵל
 וְלֵאמֹר וְכוּ'.

וְ"שְׁלִישׁ בִּידוֹ" - הוּא כְּנֶגֶד הַעֲשִׂירוֹת
 שֶׁאֶצֶל שְׁקָלִים, שֶׁנֶּאֱמַר שָׁם
 (שָׁם): "לְכַפֵּר עַל נַפְשֵׁיכֶם" - בְּחִינַת (אִיּוֹב
 יב, י): "אֲשֶׁר בִּידוֹ נִפְשׁ כָּל חַי וְרוּחַ כָּל בָּשָׂר
 אִישׁ".

לְקוּטֵי הַלְכוֹת - פְּרִשְׁת שְׁקָלִים

ז.

(לְקוּטֵי-הַלְכוֹת, הַשְּׂפָמַת-הַבְּקָר א, יב - עַל-פִּי
 לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן ח"א רפב, 'אֲזַמְרָה לְאֶלְקֵי בְּעוֹדֵי')
 פְּרִשְׁת שְׁקָלִים, הוּא בְּחִינַת 'צְדָקָה' -
 בְּחִינַת "חֶסֶד
 לְאַבְרָהָם" (מִיְכָה ז, כ), שֶׁעָשָׂה צְדָקָה וְחֶסֶד עִם
 כָּל הָעוֹלָם - שֶׁעַל-יְדֵי־זֶה יְכוּלִין לְמַצֵּא
 הַנְּקֻדוֹת-טוֹבוֹת'.

[כִּי הָיָה "מִטָּה כְּלָפֵי חֶסֶד", וּמַצֵּא נְקֻדַּת-טוֹבָה בְּכָל-אֶחָד,
 וְעַל-יְדֵי־זֶה קָרַב הַכָּל לְהַשֵּׁם-יִתְבָּרֵךְ. אוֹת ד].

וְזֶה בְּחִינַת (יִשְׁעִיָּה מֵא, ב): "צְדָק יִקְרָאֵהוּ
 לְרִגְלוֹ" - שֶׁעַל-יְדֵי 'צְדָקָה', יְכוּלִין
 לְקַרֵּא אֶת ה'טוֹב' שֶׁנוֹפֵל בַּמְדַּרְגָּה
 הַתַּחְתּוֹנָה, בְּבִחִינַת 'רִגְלוֹ'.

וְזֶה בְּחִינַת: 'שְׁקָלִים' שֶׁל נְדָבַת הַמִּשְׁכָּן'
 - כִּי ה'מִשְׁכָּן' נִבְנָה מִבְּחִינַת ה'טוֹב'
 שֶׁנֶּתְלַקֵּט וְכוּ'.

וְעַל-כֵּן אַחַר פְּרִשְׁת שְׁקָלִים, שֶׁהוּא
 בְּחִינַת 'הַתְּעוֹרְרוֹת הַטוֹב' כְּנ"ל -

ד.

(חַיֵּי מוֹהַר"ן תַּעֲד)

"כִּי תִשָּׂא אֶת רֹאשׁ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל" (שְׁמוֹת ל,
 יב) - זֶה בְּחִינַת 'מִשָּׂא'. "וְנָתַנּוּ אִישׁ
 כֶּפֶר" - זֶה בְּחִינַת 'מִתֵּן'. הֵינּוּ: בְּחִינַת
 'מִשָּׂא-וּמִתֵּן'.

"זֶה יִתְּנוּ כָּל הַעֹבֵר עַל הַפְּקָדִים, מִחֲצִית
 הַשְּׁקָל בַּשְּׁקָל הַקֹּדֶשׁ" (שְׁמוֹת ל, יג)

ה.

(סִפְרֵי-הַמְּדוּת, צְדָקָה ח"ב יט)

עַל-יְדֵי 'נְתִינַת שְׁקָלִים' - נֶצוּל מֵיֶצֶר-
 הָרַע.

"הַעֲשִׂיר לֹא יִרְבֶּה וְגו', לְכַפֵּר עַל נַפְשֵׁיכֶם"
 (שְׁמוֹת ל, טו)

ו.

(ח"א ס, ד)

"לְעוֹלָם יִשְׁלַשׁ אָדָם מְעוֹתָיו, שְׁלִישׁ
 בְּפָרְקֵמֵי־אֵ, וְשְׁלִישׁ בְּקָרְקַע,
 וְשְׁלִישׁ בִּידוֹ" (בְּבֵא-מִצִּיעָא מ.ב.).

וְ"שְׁלֹשָׁה חֻלְקִים' אֵלוּ שֵׁישׁ בַּעֲשִׂירוֹת' -
 הֵם כְּנֶגֶד שְׁלֹשָׁה
 פְּעָמִים 'עֲשִׂירוֹת' שֶׁנִּזְכָּר בַּתּוֹרָה. כִּי בְּכָל
 הַתּוֹרָה בָּלָה לֹא נִזְכָּר עֲשִׂירוֹת, כִּי-אֵם 'שְׁלֹשׁ
 פְּעָמִים' אֵלוּ.

אֶצֶל 'סְדוּם', כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (בְּרֵאשִׁית יד, כג):
 "וְלֹא תֹאמַר אֲנִי הַעֲשִׂרְתִּי אֶת
 אַבְרָם".

וְאֶצֶל רַחֵל וְלֵאמֹר, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (שָׁם לֵא, טז):
 "כִּי כָּל הָעֵשֶׂר אֲשֶׁר הֶצִּיל אֶלְקִים"
 וְכוּ'.

קורין 'פרשת זכור' - פי על-ידי-זוה מְכַנְיֵין
'עמלק'.

פי על-ידי-זוה שמוצאין ה'טוב' כנ"ל -
נכנע 'עמלק' שהוא תקף הסטרא-
אחרא, שמתגבר חסוֹשְׁלוֹם לְהַפִּיל ה'חלושי
כח' שבישראל, באלו אין להם תקנה עוד
חסוֹשְׁלוֹם.

ת.

(לקוטי-הלכות, ציצית, ח"ט - על-פי
לקוטי-מוהר"ן ח"ב ח, 'תקעו תוכחה')

"כי תשא את ראש בני ישראל" וכו'
(שמות ל, יב). תמונה: מאחר שהמנין
מספן שיוכל לשלוט הנגף על-ידי-זוה, למה
צוה למנותם ושיתנו שקלים כפר נפשם,
לא ימנה אותם בלל?!

אף עקר המנין של ישראל - הוא בשביל:
להרבות ולהגדיל בחינת התפלה עד
אין קץ וחקר, על-ידי תוספת נפש על נפש
שנתוספין על-ידי המנין, שעל-ידי-זוה
מתרבין הבתים הקדושים בכל פעם בלי
שעור.

על-כן הזהירם למנותם על-ידי
ה'שקלים' דיקא, ולא ימנה אותם
כך בפשוטו, שלא יהיה בהם נגף ששולט
על-ידי המנין, כי ישראל עם קדוש' הם
'למעלה-מהמנין', כי הם נכללין כלם במקור
האחדות.

ועל-כן יש חשש: שהעובדי-פוכבים
יתגברו חסוֹשְׁלוֹם על-ידי הרבוי
שלהם, ויתגרו במנין של ישראל, ויקטרגו
עליהם על-ידי-זוה, עד שתוכל לשלוט הנגף
שהוא סטרא-דמותא ששם אחיזתם.

על-כן צוה: שלא למנות את ישראל, כי
אם על-ידי ה'שקלים' כפר נפשם"

(שמות ל, יב), שצוה שיתנו בשביל 'הקמת
המשכן' שהוא 'בית התפלה'.

שכל הבתים המרבים מאד הנבנין על-ידי
תוספת נפשות ישראל, כלם כלולים
במשכן ובית-המקדש שכלול מכל בתי
התפלה.

ונעשה על-ידי המנין, תקון נפלא מאד,
עד שהסטרא-אחרא אינם יכולים
להתגרות ולקטרג ולהתגבר על ישראל
מחמת עצם רבויים שהם מרבים הרבה ממנין
ישראל בפשיטות.

פי עתה על-ידי ה'שקלים' שנתנו בשביל
המשכן שהוא 'בית-התפלה' - כל
הנפשות מתיחדין ונצטרפין יחד בבחינת
רבוי הצרופים, שכל מה שנתוסף נפש,
נתרבין הצרופים בלי שעור וכו'.

ואזי בודאי כל ה'שבעים עובדי-פוכבים',
מתבטלין בבטול גמור - כנגד רבוי
הבתים הנעשין על-ידי נפשות ישראל
שמצטרפין בצרופים הנ"ל, על-ידי
השקלים שנתנו בשביל תקון בתי התפלה
כנ"ל.

ועל-כן אין להם שום כח לקטרג - כי כל
רבויים של העובדי-פוכבים
נחשבים כאין וכאפס, נגד עצם רבוי הבתים
של ישראל הנ"ל וכו', שכל מה שמתרבין -
מתיחדין ומצטרפין בצרופים הרבה מאד
הנ"ל, ונכללין יותר ב'מקור האחדות', ששם
'מקור החיים', כמו שכתוב (תהלים לו, י), "כי
עמד מקור חיים".

ועל-ידי-זוה נצולין מ'סטרא-דמותא',
בבחינת (שמות שם) "ולא
יהיה בהם נגף בפקוד אותם" - כי אין
הרבוי של העובדי-פוכבים יכול להתגבר על

מנין של ישראל שהוא מעט נגדם - כי על-ידי רבוי הצרופים הנ"ל שנעשין על-ידי השקלים שנתנו בשביל בתי התפלה וכו' כנ"ל, על-ידי-זה כל רבוי של העובדי פוכבים נתבטלין כאין וכאפס נגדם, וכנ"ל.

ועל-כן צריכין ליתן "מחצית השקל" דיקא (שם ל, יג), ולא 'שקל שלם' - להורות: שכל-אחד צריך לחברו להצטרף עמו בצרופים הנ"ל, כי 'בעצמו' הוא רק בחינת 'מחצית', ואין לו 'שלמות פי-אם על-ידי שצטרף לחברו, שעל-ידי-זה נעשין 'רבוי הצרופים' הנ"ל וכו'.

גם "מחצית-השקל" הוא 'עשרה גרה', כי "עשרים גרה השקל" (שם), כי "אין קדשה פחותה מעשרה" (תקוני-זהר כה), וכל אחד מישראל כלול מ"עשר-קדשות שבארץ-ישראל" (כלים פ"א מ"ו), שהם בחינת: "אין עדה פחותה מעשרה" (ברכות כא: מגלה כג: סנהדרין ע"ד), שעל-כן: "אין אומרים דבר שבקדשה בפחות מעשרה" (שם), כי ה'קדשה' היא תמיד בבחינת 'עשרה', כידוע.

ועל-ידי-זה עקר בחינת קדשת הצרופים הקדושים הנ"ל - כי עקר התחלת הצרופים של בתי התפלה, צריך להתחיל לפחות מעשרה, כדי שיוכלו לומר דבר שבקדשה, כי "אפל בי עשרה שכינתא שריא" (סנהדרין לט.).

ואחר-כך כשנתוסף עוד נפש אחת, וכל נפש כלול מעשר, אזי נכלל עשר בעשר ועשר בעשר, ועל-ידי-זה נעשין עצם רבוי הצרופים הנ"ל, כי כל פח הצרופה לצרף הנפשות שמתפללין בכונה לצרפם בצרופים הנ"ל - הוא על-ידי פח ה'עשר-

קדשות, שמשם נמשכין כל הצרופים הקדושים.

וזהו בחינת "מחצית השקל", שהוא 'עשרה גרה', וצריכין תמיד לצרפו לחברו כנ"ל, ונעשה בחינת: "עשרים גרה השקל", שהם בבחינת "עשרה עשרה הכף" (במדבר ז, פו), כמובא בספרי-קבלה (זהר פנחס רנח): "שהם עשרה קדשות מתתא לעילא, ועשרה מעילא לתתא" - שעל-ידי כל הקדשות האלו, מתיחדין ומצטרפין נפשות ישראל בצרופים הרבים הנ"ל.

ובל-זה נמשך בכח הבעל-בכ הגדול שמתפלל לתפלה בבחינת דין, שהוא בבחינה אחת עם התפלה של רבוי הנפשות וכו' הנ"ל.

וזה מרמז בסוד בתבת 'גרה'ה, שהוא בגימטריא 'יצחק'ק, שהוא בגימטריא 'פינחס'ס', כמובא (זהר פנחס רלז:).

כי 'יצחק' הוא בחינת 'גבורות', שהוא בחינת ה'תפלה בבחינת דין, שעקרה נעשה ב'ראשי-השנה', שהוא בחינת "פחד יצחק" (בראשית לא, מב), כמו שכתוב שם בהתורה.

וזה בעצמו בחינת 'פנחס' - כי עקר ה'תפלה בבחינת דין' הוא בבחינת 'פנחס', בחינת 'ויעמד פינחס ויפלל' (תהלים קו, ל), כמו שכתוב שם בהתורה.

וזה בחינת מה שאמרו רז"ל (מגלה יג:): "שעל-ידי השקלים, מפילין המן-עמלק, כי כבר קדמו שקליהם לשקליה" - כי עקר 'מפלת המן-עמלק', הוא על-ידי ה'תפלה בבחינת דין, שהוא בחינת התפלה הנ"ל של רבוי נפשות, שהוא בחינת 'תקון השקלים'.

כִּמוֹ שֶׁכָּתוּב שֵׁם בְּהַתּוֹרָה: "שְׁעַל־יָדַי הַמַּטָּה עוֹז, בְּחִינַת קְרִיעַת יַם־סוּף, שֶׁהִיא בְּחִינַת הַתְּפִלָּה בְּבְחִינַת דִּין, עַל־יָדַי זֶה הָיָה מְלַחֶמֶת־עִמָּלֶק", עַיֵן־שָׁם.

כִּי כָּל הַתְּגַבְרוֹת 'עִמָּלֶק' הָיָה: לְגַרְשׁ וּלְרַחֵק חֲסוֹן־שְׁלוֹם מִהַקְּבוּץ־הַקְּדוֹשׁ, אֵת הַנִּפְשׁוֹת הַחֲלוּשׁוֹת שֶׁבְּיִשְׂרָאֵל וְכוּ'.

וְעַל־כֵּן הַכְּנַעְתּוֹ וּמִפְּלֹתוֹ הָיָה: עַל־יָדַי הַתְּפִלָּה בְּבְחִינַת דִּין - שְׁעַל־יָדַי זֶה מוֹצִיאֵן הַנִּפְשׁוֹת מִהַסְטֵרָא־אֲחֵרָא, וּמוֹסִיפִין אוֹתָם עַל הַקְּבוּץ־הַקְּדוֹשׁ וְכוּ' כִּנ"ל, שֶׁכְּלִיזָה הוּא בְּחִינַת 'שְׁקָלִים' כִּנ"ל. וְעַל־כֵּן הָיָה מִפְּלֹתוֹ עַל־יָדַי 'הַשְּׁקָלִים', וְכִנ"ל.

ט.

(לקוטי־הַלְכוֹת, תַּפְּלִין ו, כד - על־פי לקוטי־מוֹהַר"ן ח"ב עב, ח'יים נִצְחִיִּים)

זֶה בְּחִינַת 'פֶּרֶשֶׁת שְׁקָלִים' שֶׁקוֹרִין סָמוּךְ לְפוֹרִים. וְעַל־יָדַיזָה הָיָה הַכְּנַעַת 'הָמֶן־עִמָּלֶק' יַמַּח־שָׁמוּ, כִּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַז"ל (מַגִּלָּה יג): "רָשָׁע, כְּבָר קָדְמוֹ שְׁקָלִיהֶם לְשְׁקָלִיךָ" וְכוּ'.

כִּי 'שְׁקָלִים' הֵם בְּחִינַת 'צְדָקָה', שֶׁנִּצְטוּוּ בְּמַחֲרַת יוֹם־הַפְּפוּרִים, לְתַן לְצַרְךָ הַמְּשָׁכָן שֶׁהוּא בְּחִינַת הַבֵּית־הַמִּקְדָּשׁ, שֶׁהוּא בְּחִינַת הַתְּנוּצָצוֹת הַמַּחֲיין, בְּחִינַת (שְׁמוֹת ל"א, ג): "וְאִמְלֵא אֶתוֹ רוּחַ אֱלֹקִים בְּחֻכְמָה וְכוּ' וּבְכָל מְלֶאכֶה וְכוּ'", כִּמוֹ שֶׁכָּתוּב שֵׁם בְּהַתּוֹרָה.

כִּי 'צְדָקָה' נְדַבַּת לֵב, הוּא בְּחִינַת 'אוֹר־הַפָּנִים', בְּבְחִינַת (תְּהִלִּים יז, טז): "אֲנִי בְּצַדִּיק אֶחֱזָה פָּנֶיךָ".

וְעַל־כֵּן בְּשֶׁבֶת פֶּרֶשֶׁת שְׁקָלִים מְבַקְשִׁין הַרְבֵּה עַל 'אוֹר־הַפָּנִים' (מוֹסָף

לְפֶרֶשֶׁת שְׁקָלִים): "אוֹר פָּנֶיךָ עָלֵינוּ אֲדוֹן נִשְׂא וְכוּ'" - כִּי עַקֵּר הַשְּׁקָלִים, שֶׁהֵם בְּחִינַת 'צְדָקָה' לְבַנֵּן הַמְּשָׁכָן - הוּא לְהַמְשִׁיךְ 'אוֹר־הַפָּנִים', שְׁעַל־יָדַיזָה הַתְּנוּצָצוֹת הַמַּחֲיין, בְּחִינַת 'בְּנֵן הַמְּשָׁכָן וְהַבֵּית־הַמִּקְדָּשׁ'.

וְעַל־כֵּן עַקֵּר 'אוֹר־הַפָּנִים' הָיָה מֵאִיר בְּבֵית־הַמִּקְדָּשׁ, אֲשֶׁר בְּשִׁבְלִיזָה נִצְטוּיֵנו לְעֹלוֹת לְשֵׁם לְרַגֵּל, כְּדִי לְקַבֵּל 'אוֹר־הַפָּנִים', כִּמוֹ שֶׁכָּתוּב (דְּבָרִים טז, טז): "שְׁלוֹשׁ פְּעָמִים בְּשָׁנָה יִרְאֶה כָּל זְכוּרָךְ אֵת פָּנַי ה' אֲלֶיךָ בַּמָּקוֹם אֲשֶׁר יִבְחַר ה'".

נִמְצָא: שְׁעַל־יָדַי 'שְׁקָלִים' - נִמְשָׁךְ בְּחִינַת 'אוֹר־הַפָּנִים', שֶׁהוּא בְּחִינַת הַסְּתַבְלוֹת פָּנֵי הַצַּדִּיק, שְׁעַל־יָדַיזָה מְתַנוּצָצִין הַמַּחֲיין, שֶׁהֵם בְּחִינַת 'בְּנֵן הַבֵּית־הַמִּקְדָּשׁ' - עַד שֶׁזּוֹכֵין לְבְּחִינַת 'תְּחִיַּת־הַפְּתִיחַ' שֶׁהוּא 'עֲנוּה־אֲמִתִּיּוֹת' שֶׁהוּא עַקֵּר הַחַיִּים שֶׁל כָּל הָאֲבָרִים וְכוּ' כִּנ"ל.

וְעַל־כֵּן נִקְרָאִים 'שְׁקָלִים' - כִּי יֵשׁ בָּזָה 'מְשָׁקֶל גְּדוּלִי' - כִּי צְרִיכִין לְהִיּוֹת עֲנִיוּ בְּתַכְלִית הָעֲנוּהָ, לְהִיּוֹת 'אֵין' מִמֶּשׁ בְּלִי שׁוֹם טְעוֹת וּפְגִימָה כָּלֵל. וְאִם־עַל־פִּיכֵן יִהְיֶה חֶזֶק וְאִמִּיץ מְאֹד, וְלִבְלִי לְהִנִּיחַ לְהַפִּיל עֲצָמוֹ בְּשׁוֹם דְּבַר וְכוּ'.

וְזָה בְּחִינַת (שְׁמוֹת ל, יג) "מַחְצִית הַשְּׁקָל תְּרוּמָה לָה'" - כִּי הוּא בְּבְחִינַת 'מַחְצִית הַשְּׁקָל', כִּי הוּא 'מְשָׁקֶל גְּדוּלִי' - כִּמוֹ הַמְּשָׁקֶל שֶׁעוֹמֵד בְּמַחְצִיתוֹ וּבְאִמְצָע, שֶׁאֵין יְכוּלִין לְהַכְרִיעַ לְכָאן וּלְכָאן.

וְעַל־כֵּן בְּאִמַּת נִתְקַשָּׁה מִשָּׁה עַל הַשְּׁקָלִים - עַד שֶׁאָמַר לוֹ הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא (שְׁמוֹת ל, יג): "זֶה יִתְּנוּ", כִּמוֹ שֶׁפִּרְשׁ רַש"י.

כי היה קשה לו מאד: איך יכולין לזכות את כל ישראל לבא לזה, להיות ענוים באמת בתכלית, ואף-על-פי-כן יהיה כל אחד חזק ואמיץ מאד בעזות-דקדושה' פראוי וכנ"ל.

וזוה בחינת מה שנצטוו בשקלים (שם ל טו): "העשיר לא ירבה ויהדל לא ימעיט" - דהינו בחינת הנ"ל: שיזהר כל אחד שלא יבא לידי גאות, הוא רבוי וגדלות, בחינת: "העשיר לא ירבה".

וכן להפך: שלא יבא לידי ענוה פסולה, שהוא בחינת 'מחיד-דקטנות' ממש, שזהו בחינת: "ויהדל לא ימעיט" - כי מחמת גדל עניותו בא לידי ענוה-פסולה' שהוא נבזה ועצל' חסו-שלום, במקום שאין צריכין להקטין עצמו.

אבל על-ידי שהעשיר משפיע לו נדבת לבו ומחיה אותו - מגביה את העני, ומרים אותו מבחינת 'מחיד-דקטנות', שהיא ענוה-פסולה'.

וכן העשיר, שמגדל עשירותו היה יכול לבא לידי גאות גמור - אבל על-ידי שמחסר ממונו ונותן צדקה לעני - משפיל עצמו וממעט גסותו.

ועל-ידי-זה נתתקנין שניהם - בחינת הענוה' והגדלות' - שיהיו שניהם נכללים בקדושה.

וזוה בחינת מצות שקלים' שהוא 'צדקה' כנ"ל - שעקר המצוה, לזכות על-ידי זה לבחינת: "העשיר לא ירבה, ויהדל לא ימעיט".

ש"העשיר לא ירבה" - הינו: שלא יבא לידי גאות, בחינת רבוי'.

"ויהדל לא ימעיט" - שלא יבא לידי 'מחיד-דקטנות'.

וזוה שנאמר בשקלים (שם ל יב): "ולא יהיה בהם נגף" - על-ידי המנין, בחינת רבוי', שמשם אחיזת הגאות, שמשם עקר 'סטרא-דמותא', הפך ה'חיים-נצחיים'.

אבל על-ידי מצות שקלים, הוא בחינת ענוה אמתיית' - על-ידי-זה יכולין למנות את ישראל, "ולא יהיה בהם נגף" - על-ידי המנין' שהוא בחינת רבוי' - כי אדרבא: על-ידי רבוי המנין, זוכין לענוה יתרה' יותר ויותר, בבחינת (מגלה לא): "במקום גדלתו, שם אתה מוצא ענותנותו".

וזוה בחינת מצות שקלים' - שהוא בעת שרוצין למנות את ישראל, שלא יתעורר על-ידי המנין, בחינת ה'נגף' שהוא 'סטרא-דמותא' שנאחז ב'רבוי' ו'גאות' - רק אדרבא: על-ידי המנין, יזכו לנשיאת ראש', בחינת (שם): "כי תשא את ראש בני ישראל" - הינו: 'התנוצצות-המחין', שהוא בחינת ענוה אמתיית', שהוא עקר ה'חיים', בחינת 'תחית-המתים'.

שפלי-זה זוכין על-ידי השקלים, שהם בחינת 'צדקה' - שעל-ידי-זה זוכין ל'אורי-הפנים', שהוא 'התנוצצות-המחין', שעל-ידי-זה זוכין לענוה אמתיית בשלמות' וכו'.

(לקוטי-הלכות, ברפת-הרי"ח ז, כה)

בשביל-זה אנו מתחילין עכשו מקריאת 'פרשת שקלים' - כי עכשו ההתחלה של הגאולה ותקון כל העולמות הוא מפורים, כמו שמוכן מרמזי דבוריו

הקדושים של רבנו ז"ל, בעת שאמר התורה בלקוטי־תנ"ך סימן ע"ד.

שאמר אז: "כי מתחלה היו כל ההתחלות מפסח, שהוא יציאת מצרים. ועכשו וכו'". ופסק באמצע ולא סים דבריו.

ומתוך דבריו הבנתי: שעכשו ההתחלה מפורים, שהוא 'מחית עמלק', שהיא עקר הגאולה של משיח, כי (במדבר כד, כ) "ראשית גוים עמלק" ו"מלחמה לה' בעמלק מדר דר" (שמות יז, טז) עד דורו של משיח, כמו שאמרו רז"ל (תנחומא פי תצא יא), וכו'.

נמצא: שעכשו ההתחלה של הקדשה שאנו צריכין להמשיך עלינו, הוא מפורים. והתחלת הגם והשמחה של פורים, אנו מתחילין מפרשת שקלים, כי "באחד באדר משמיעין על השקלים" (שקלים פ"א מ"א מגלה יג).

כי עקר הגם של פורים' היה, על־ידי השקלים שנותנין ישראל, כמו שאמרו רז"ל (שם) על פסוק (אסתר ג, ט): "ועשרת אלפים כפר כסף אשקל" - "שהמן ימח־שמו, רצה לבטל הכח של השקלים חס־ושלום. ואמר הקדוש־ברוך־הוא: וישע, כבר קדמו שקליהם לשקליך" וכו'.

כי 'המן־עמלק' הוא עקר ז'המת־הנחש' שנמשך על־ידי חטא "עץ הדעת טוב ורע" (בראשית ב, ט"ז), כמו שאמרו רז"ל (חלין קלט): "המן מן התורה מנין? שנאמר (שם ג, יא): 'המן העץ' וכו'.

ועקר 'ז'המת־הנחש' הוא 'בלבול־המדמה', שמשם כל העבודה־זרה והכפירות, שהוא בחינת 'המן־עמלק', שהיה כופר גדול, ו"עשה עצמו עבודה־זרה" (מגלה

(י). על־כך עקר הכנעתו, על־ידי 'שקלי ישראל', שהם בחינת 'ברור־המדמה'.

ועל־כך עכשו מתחילין מפרשת שקלים, שהוא ההתחלה של פורים, שמשם מתחילין לכנס בפסח, כי על־ידי פורים יכולין להיות גזרין מחמץ בפסח.

וז'ה שאמרו רז"ל (סנהדרין יב): "ביום פורים מתחילין לשאל ולדרש בהלכות הפסח", כמבאר בשלחן־ערנד (ארח־חיים תכט, א): לענין "שואלין ודורשין בהלכות פסח שלשים יום קדם" וכו', "ומתחילין ביום הפורים בעצמו" (באר־היטב, ס"ק ב; חקיעקב).

כי על־ידי 'פורים' נכנסין ל'פסח' כנ"ל. וכל עקר התכלית של 'פסח ויציאת־מצרים', הכל בשביל 'קבלת־התורה', כדי לזכות ל'רוח־נבואה' כדי לברר ה'מדמה', שעל־ידי־ז'ה עקר ה'אמונה', 'אמונת חדוש־העולם', שז'ה עקר הכל כנ"ל.

ועל־כך בשמיעין ל'שבועות' שהוא 'קבלת־התורה', קורין 'פרשת במדבר', שמדבר מ'מספר בני ישראל' שהיה על־ידי ה'שקלים', שהוא בחינת 'ברור־המדמה'.

נמצא: שההתחלה והסוף אחד, כי ההתחלה מ'פרשת שקלים', והכל בשביל לברר המדמה, שעל־ידי־ז'ה עקר הכנעת המן־עמלק כנ"ל, שעל־ידי־ז'ה זוכין לקבלת התורה בשבועות כנ"ל. ועל־כך גם בשמיעין אל הגמר לקבל את התורה בשבועות, קורין פרשת 'במדבר' כנ"ל. ונעוץ סופו בתחלתו ותחלתו בסופו, כי הכל אחד, וכנ"ל.

יא.

(לקוטי הלכות, ענין ארבע פרשיות א-ב-ג)

מלכות הרשעה, שהוא פגם הברית, שהוא מלכות עמלק, שהוא זממת הנחש - היא פנגד מלכות דקדשה, וכרוך תמיד אחר מלכות דקדשה לנכ משם. ועקר יניקתם מבחינת רגלין, בבחינת (משלי ה, ה): "רגליה ירדות מות" וכו' - כי פגם הברית הוא סטרא דמוזתא.

והארבע פרשיות - הם בחינת תקון הברית, שעלידי זה נתתקן בחינת המלכות. (עירוש עזר בפנים בענין כלליות הארבע פרשיות).

פרשת שקלים - הוא להזהיר על נתינת השקלים, דהינו צדקה, שהיא עקר תקון הברית, ושלמות ומלוי מלכות דקדשה, בבחינת (משלי י, ב): "צדקה תציל ממות".

וזה בחינת (שמות ל, טו): "לכפר על נפשתיכם", שכתוב בשקלים, הינו לכפר ולתקן בחינת המלכות, שהוא בחינת נפש.

ובפרט הצדקה של השקלים, שהיא בשביל מעשה המשכן והקרבנות - שכל זה הוא בבחינת תקון הברית ותקון העגל שהוא פגם הברית, (פמובא לעיל בהלכות יום הכפורים הלכה א: כמו שאמרו רז"ל (סנהדרין סג): "לא עבדו ישראל עבודה זרה, אלא כדי להתיר להם עריות בפרהסיא").

וזה ששמענו מרבנו ז"ל: "שזמן נתינת הצדקה של ארץ ישראל, הוא בחדש אדר".

כי אז הוא זמן נתינת הצדקה - כדי להכניע בחינת המן עמלק, שהוא כרוך אחר רגלי הקדשה, שהוא בחינת אדר, שהוא סוף השנה (עין בפנים). וכן אמרו רז"ל (שקלים פ"א מ"א): "באחד באדר משמיעין על השקלים" כנ"ל. ובפרט צדקה ארץ ישראל, שעל ידה נכללין ביותר במלכות דקדשה וכו'.

ועל כן רצה המן לבטל צדקות ישראל, כמו שכתוב (אסתר ג, ט): "ועשרת אלפים כפר כסף אשקל על גנזי המלך" - "כדי לבטל פח השקלים", פמובא (מגלה יג).

מאחר שידע: שעקר הכנעתו, שהוא אבי אבות הטמאה, פגם הברית - הוא הצדקה, כנ"ל - על כן רצה לבטל הצדקה, על ידי השפעתו למקומות אחרים.

אבל השם יתברך הפר עצתו וקלקל מחשבתו, אדרבא: נתן פח ב'צדקה של ישראל - להכניע אותו, ולבטל פח של "עשרת אלפים כפר כסף", כמו שאמרו רז"ל (מגלה יג): "כבר הקדימו שקליהם לשקליך".

וכל זה נעשה על ידי הפח של מרדכי, שהוא פנגד המן שבקלפה, ומרדכי פנגדו ממש בקדשה.

כי "מרדכי, הוא זקן שבקדשה, בחינת עתיק יומין", פמובא בדברי רבנו ז"ל במקום אחר (ח"א ס), ויש לו פח להכניע ולשבר קלפת המן עמלק הנ"ל, ולזכות את ישראל ל'תקון הברית, אמן.

יב.

(לקוטי-הלכות, פורים ה, ב"ג - על-פי
לקוטי-מוהר"ן ח"א נה, 'אבא שאול')

ה'אמות' בכלל, הם בבחינת 'רע-עין' -
שעיניהם רעה בישראל תמיד,
כי הם עי"ן [שבעים] אמות, כי שרשם מבחינת
'רע עי"ן'. ו'עמלק' הוא 'פללות הרע-עין',
כי הוא 'פללות העי"ן אמות'.

ו'המן' היה מ'זרע עמלק' שהוא
'פלליות הרע-עין' - ועל-כן
התגבר ב'עין-רעה' מאד, על מרדכי ועל כל
ישראל, עד שרצה להעבירם לגמרי חס-
ושלום.

ועל-כן רצה לבטל 'פח השקלים' של
ישראל, כמו שכתוב (אסתר ג, ט):
"ועשרת אלפים כפר כסף אשקל", כמו
שאמרו רז"ל (מגלה יג): והשם-יתברך אמר:
"רשע, כבר קדמו שקליהם לשקליך"
(שם).

כי 'השקלים' היו, כדי שלא תשלט
בהם עין-הרע על המנין, כמו שפרש
רש"י (שמות ל, יב), והוא רצה להתגבר ברע-
עין, ועל-כן רצה לבטל פח השקלים חס-
ושלום.

כי 'השקלים' זה בחינת 'צדקה', ו'צדקה'
זה בחינת 'טוב-עין', בבחינת (משלי כב,
ט): "טוב-עין הוא יברך, כי נתן מלחמו
לדל".

כי עקר ה'צדקה' הוא להיות 'טוב-עין',
לתן להעני ב'עין-יפה' ב'עין-טוב', כמו
שכתוב (דברים טו, ט): "פן יהיה דבר עם לבבך
בליעל ורעה עינך באחיו האביון וכו', פתח
תפתח את ידך לו" וכו'.

נמצא: ש'צדקה' היא בחינת 'טוב-עין',
הפך ה'רע-עין'. וזה בחינת
'שקלים', שהם בחינת 'צדקה'.

יג.

(לקוטי-הלכות, שחיטה ד, וז - על-פי
לקוטי-מוהר"ן ח"א לז, 'דרשוה' ועז')

עקר תקון ועליות ה'נפש' - הוא על-ידי
'תענית', כמבאר בהתורה הנ"ל (ח"א
לז).

וזהו בחינת 'שקלים', ש'נצטוו בשביל
לכפר על עון העגל' (רש"י שמות ל, טז;
ירושלמי שקלים פ"ב ה"ג; תנחומא תשא י), שכולל
כל החטאים, כי "אז חזרה הזהמא" וכו' (זהר
בראשית נב:) - "ונצטוו אחר יום הכפורים לתן
שקלים לכפרה" (רש"י שם), כמו שכתוב
(שמות ל, טז): "לכפר על נפשתיכם".

זה בחינת (ברכות ו): "אגרא דתעניתא
צדקתא" - שעקר ה'תענית', היא
ה'צדקה של ארץ-ישראל', שעל-ידי-זה
מעלין ה'נפש' ומכניעין ה'גוף' וכו', כמבאר
בהתורה הנ"ל.

ועל-כן "אחר יום-הכפורים, שהוא יום
תענית הקדוש - נצטוו על
השקלים" (רש"י שם), שהם 'נדבת לב', בחינת
'צדקה', בחינת "אגרא דתעניתא צדקתא".

והכל כדי לתקן 'חטא העגל' שכולל כל
החטאים - כדי להכניע ה'חמר'
וה'גוף', ולתקן ולהעלות את ה'נפש',
בחינת: "לכפר על נפשתיכם", "על
נפשתיכם" דיקא.

כי 'השקלים', הם בחינת 'צדקה של
ארץ-ישראל', שהוא בחינת "הכל פה
שאין בו חטא של תינוקות של בית רבן"

(שבת קיט:) - שעקר 'התעלות הנפש' הוא על- ידי-זה, כנ"ל וכו'.

יד.

(לקוטי-הלכות, חקות-העבו"ם ב, הו"ז-ח"ט - על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א כה, 'אחוי לן מנא')

על-כן על-ידי ה'צדקה' של ה'שקלים' בשביל ה'משכון', שהוא בחינת 'קדשת ארץ-ישראל', בחינת ה'בל-פיהם של תינוקות' - זוכין להכניע ה'חומר' וה'גוף', ולהעלות ה'נפש' כנ"ל, שהוא 'תקון כל החטאים' כנ"ל - כי כל החטאים נמשכין מ'זהמת-הגוף' שחזרה על-ידי 'עון העגל', כידוע (זהר בראשית נב:).

ועל-כן עקר 'הכנעת המן-עמלק' היה על-ידי ה'שקלים', כמו שאמרו רז"ל (מגלה יג:): "רשע, כבר קדמו שקליהם לשקליה" - כי "עמלק - הוא הסטרא-אחרא" (זהר תצא רפא:), שמתגברת מאד בכל יום ויום מחדש, וכן בכל דור ודור מחדש.

כפי הברורים שצריכין לברר בכל יום ובכל דור מחדש - כמו-כן "את זה לעמת זה" (קהלת ז, יד) מתגבר 'עמלק' בכל יום ובכל דור מחדש.

ועל-כן עקר 'הכנעת המן-עמלק', הוא על-ידי 'תענית', שעל-כן "גזרה אסתר תעניות" (אסתר ד, טז; ט, לא) - לידע ולהודיע: שעקר 'הכנעת המן-עמלק' שהוא ה'סטרא-אחרא' בכל דור ודור, הוא על-ידי ה'תענית'.

ועל-כן היה עקר 'הכנעת המן-עמלק', על-ידי ה'שקלים' - כי עקר ה'תענית' הוא ה'צדקה', בחינת "אגרא דתעניתא צדקתא", וכנ"ל, שזהו בחינת 'שקלים', כנ"ל.

זה בחינת 'שקלים', שעל-ידי-זה היה עקר ה'נס של פורים', כמו שאמרו רז"ל (מגלה יג:): "רשע, כבר קדמו שקליהם לשקליה".

ועל-כן "באחד באדר משמיעין על השקלין" (שקלים פ"א מ"א מגלה יג:) - כי עקר קנאת המן-עמלק על ישראל היה בשביל-זה, על שישראל הם מרחיקין עצמן בכל הדברים מהנהגותיהם ומדרכיהם.

ועל-כן אמר (אסתר ג, ח): "ודתיהם שונות מכל עם" - כי על-זה הקפיד ונתקנא ביותר, על שהם מתפוננין לשונות עצמם בכל הדברים, להתרחק ממנהגיהם תמיד.

ועל-כן אמר (שם ד, ט): "ועשרת אלפים וגו' אשקל" - כי רצה לבטל חס-ושלום 'פח השקלים' של ישראל, שהם בחינת 'התגלות הגונין' הפלולין ב"כסף וזהב".

ועל-כן הקדים השם-יתברך רפואה למכה, והקדים שקלינו לשקליו, וצוה עלינו לתת באחד באדר שקלים, שהם בחינת 'צדקה', שעל-ידי-זה נתגליון ה'גונין-עלאין' שיש ב"כסף וזהב" כנ"ל, שעל-ידי-זה עקר הכנעת ה'מדמה' והקלפות, שהם בחינת 'המן-עמלק'.

וזה בחינת (שמות ל, יג): "מחצית השקל תרומה לה" - כי בחינת ה'מדמה', הוא בחינת "עץ הדעת" (בראשית ב, ט"ז), בחינת 'נעה', שהוא עקר ה'מתקלא'

וה'נפיון', בחינת "מחצית", שהאדם עומד בו על ה'משקל' וה'נפיון', מחציתו מכריעו לכאן, ומחציתו לכאן, בדרך ה'משקל' - פי הוא מערב "טוב ורע" (שם). וזה: "מחצית השקל" - "מחצית השקל" דיקא.

וצריך כל אחד להכריע ה'משקל' לטוב, להגביה ה'מדמה' להשם-יתברך, בחינת "מחצית השקל תרומה לה"."

וזה נעשה על-ידי נתינת "מחצית השקל" על 'קרבנות הצבור' ועל 'נדבת המשפן', שזה בחינת 'צדקה', שעל-ידי זה נתגליון ה'גוננין' בנ"ל - שעל-ידי זה נכנע ה'מדמה' ואזי נופל ה'רע' שבו וה'טוב' נכלל ב'קדשה'.

ועל-כן היו לוקחין ה'שקלים' על 'קרבנות הצבור' ועל 'נדבת המשפן' - פי 'קרבנות' הם בחינת 'שבירת הדמיון', כמו שפרש רבנו ז"ל במאמר הנ"ל על פסוק (תהלים נא, יט): "זבחי אלקים רוח נשברה".

וזה בחינת 'נדבת המשפן', זה בחינת 'התגלות-הגוננין', פי כל ה'גוננין-עלאין' היו כלולין ב'משפן' - בחינת (שמות כה, א): "פסח וזהב ותכלת וארזמן" וכו'.

וזה בחינת (שמות ל, יב): "פי תשא את ראש בני ישראל" - "פי תשא" דיקא, בחינת 'נשיאת ראש', דהינו: כשעולין מדרגא לדרגא ורוצין לנשא את ישראל שיעלו מדרגא לדרגא - אזי "ונתנו איש כפר נפשו" - הינו 'צדקה' - שעל-ידי זה מכניעין ה'מניעות' שבכל דרגא שהם באין על-ידי ה'מדמה', בנ"ל.

ואז "ולא יהיה בהם נגף" וכו' - שעל-ידי זה שנתגליון ה'גוננין' על-ידי

ה'שקלים', מכניעין ה'מדמה' וה'קלפות' שהם 'סטרא-דמותא', וזוכין ל'שכל'-דקדשה, שהוא בחינת 'חיים' וכו'.

ועל-כן היתה עקר ה'מצוה של שקלים', בעת שהיו מונין את ישראל - פי ה'מנין של ישראל' הוא בחינת 'נשיאת ראש', בחינת 'עלית מדרגא לדרגא' הנאמר במאמר הנ"ל.

פי כשעולין מדרגא לדרגא, אזי כל אחד ואחד מרים את חברו, פי פנימיות התחתון עולה לעליון, וכן פנימיות העליון עולה למעלה יותר, וכן למעלה למעלה, כמבאר שם היטב, עין-שם. וכמו שאמר רבנו ז"ל אז בפרוש: שזה בחינת 'הרמה' (בלשון אשכנז: 'הייבן') מה שאחד מרים את חברו וכו'.

וכשמונין את ישראל, אזי בוללין ומרימין ומנשאין ומקשרין אחד לחברו וחברו. פי זה עקר בחינת ה'מנין': לקשרם ולחברם זה בזה, שיעלה כל אחד למדרגת חברו, וחברו יעלה יותר, וכן למעלה מעלה, כדי שיכללו זה בזה, כדי שתשרה עליהם שכינה.

ועל-כן נקרא ה'מנין': 'נשיאת ראש', כמו שכתוב (שמות ל, יב): "פי תשא את ראש בני ישראל לפקדיהם" - פי על-ידי ה'מנין', מנשאין ראשם מדרגא ודרגא וכו', בנ"ל.

וזה בחינת (תענית כט, א): "משנכנס אדר מרבין בשמחה" - פי אז צריכין להכניע 'קלפת המן-עמלק' שהוא ה'מדמה' בנ"ל.

ועל-כן צריכין להרבות בשמחה - פי צריכין לשמח מאד במה שזכינו

להיות מזרע ישראל, ולא עשני גוי; ועל-ידי-
 זה מגלין ה'חן וההתפארות של ישראל,
 שהוא 'התגלות-הגונין', שהוא 'גדלת
 הבורא' - שעל-ידי-זה מכניעין ה'מדמה',
 וזוכין לעלות לכל המדרגות שבקדשה,
 אמן ואמן.

וּכְמִבְּאֵר שֵׁם בְּסוּף הַתּוֹרָה הַנִּזְכָּר (אות ה):
 "שעל-ידי שמחה ששמחה בו
 יתברך ובצדיקיו וכו'" - על-ידי-זה מכניעין
 ה'מדמה' שמתפשט בכל דרגא, ועולין
 למדרגה הגבה וכו'". עין-שם.

טו.

(לקוטי-הלכות, סימני בהמה וחייה טהורה ד, א-ג - על-
 פי לקוטי-מוהר"ן ח"א יז, ויהי הם מריקים שקיהם)

כָּל הַקְּרִבְנוֹת שֶׁבְּבֵית-הַמִּקְדָּשׁ, הֵם
 בְּחִינַת 'צְדָקָה', כִּי בְּלִם בָּאִים בְּנִדְבַת
 לֵב, שֶׁהוּא בְּחִינַת 'צְדָקָה', שֶׁהוּא "רוח
 נְדִיבָה" (תהלים נא, יד). וְגַם הַבֵּית-הַמִּקְדָּשׁ
 בְּעֶצְמוֹ, בְּלוֹ נִבְנָה מִנְּדָרִים-וְנִדְבוֹת שֶׁל
 יִשְׂרָאֵל.

וְעַל-כֵּן עַל-יְדֵי כָּל הַקְּרִבְנוֹת שֶׁבְּבֵית-
 הַמִּקְדָּשׁ, נִמְשָׁךְ בְּחִינַת 'אויר הנח
 והזד', שֶׁנִּמְשָׁךְ עַל-יְדֵי הַצְּדָקָה וְכו'.

וְזֶה בְּחִינַת מַה שֶּׁאָמְרוּ רַז"ל (מגלה יג) עַל
 פְּסוּק (אסתר ג, ט): "וְעִשְׂרֵת אֲלָפִים
 כֶּבֶד כֶּסֶף" - שֶׁמִּפְּלֵת הָמֶן הָיָה, עַל-יְדֵי
 הַשְּׁקָלִים שֶׁנִּתְּנִין יִשְׂרָאֵל, כִּמּוֹ שֶׁאָמְרוּ
 שָׁם: "רָשָׁע, כֶּבֶד קִדְמוֹ שֶׁקְלִיהֶם
 לְשֶׁקְלִיךְ" - כִּי הַשְּׁקָלִים הֵם נְדִיבוֹת לֵב,
 בְּחִינַת 'צְדָקָה'.

וְזֶה שֶׁרָמַז הַתַּנָּא בְּלִשׁוֹנוֹ-הַקְּדוֹשׁ (שְׁקָלִים
 פ"א מ"א): "בְּאַחַד בְּאָדָר מִשְׁמִיעִין עַל
 הַשְּׁקָלִים", "מִשְׁמִיעִין" דִּיקָא. כִּי עַל-יְדֵי
 הַשְּׁקָלִים שֶׁהֵם בְּחִינַת 'צְדָקָה' - עַל-יְדֵי-זֶה

מִשְׁמִיעִין לְמִרְחָקִים, אֵת 'דְּבוּרֵי הָאֱמוּנָה
 הַקְּדוֹשָׁה', שֶׁהֵם בְּחִינַת 'דְּבוּרֵי מֶרְדְּכַי',
 בְּבְחִינַת "וַיִּמָּצָא כָּתוּב אֲשֶׁר הִגִּיד מֶרְדְּכַי"
 [המבאר שם בהתורה] - שֶׁעַל-יְדֵי-זֶה עָקַר
 מִפְּלֵת הָמֶן-עַמְלֶק, שֶׁהוּא 'זְהֵמַת-הַנְּחָשׁ'
 שֶׁנֶּאֱחָז בְּה'טוֹב'.

כִּי עַל-יְדֵי הַשְּׁקָלִים בְּחִינַת 'צְדָקָה' -
 עַל-יְדֵי-זֶה נַעֲשֶׂה 'אויר הנח והזד', עַד
 שֶׁמִּשְׁמִיעִין לְהַטּוֹב אֵת מַעְלָתוֹ, שֶׁעַל-יְדֵי-
 זֶה יוֹצֵא מֵהֶם וְשָׁב בְּתִשׁוּבָה, שֶׁעַל-יְדֵי-זֶה
 נּוֹפֵל וְנִתְּבַטַּל 'זְהֵמַת הָמֶן-עַמְלֶק' וּמַעֲבִירִין
 אוֹתָן מִן הָעוֹלָם.

טז.

(לקוטי-הלכות, בכור בהמה טהורה ד, ו-כג - על-פי לקוטי-
 מוהר"ן ח"א קפה, 'כד ישראל אשתלימו בעובדיהו')

אָנוּ מִקְדִּימִין עֵתָה לְהַמְשִׁיךְ עֲלֵינוּ 'יְרָאָה
 עֲלָאָה דְעֲלָאָה' וְכו' הַזֹּאת, בְּאַרְבַּע
 פְּרָשִׁיּוֹת וּפְּוִרִים שֶׁמִּקְדִּימִין אוֹתָם קִדְם
 פֶּסַח.

כִּי 'פְּוִרִים וְאַרְבַּע פְּרָשִׁיּוֹת', הֵם 'הַכֹּנֶה
 לְפֶסַח', שֶׁהוּא 'יְצִיאַת-מִצְרַיִם', שֶׁעָקְרוּ
 הָיָה בְּשִׁבִיל לְקַבֵּל אֵת הַתּוֹרָה וְכו'.

כִּי 'פֶּרֶשֶׁת שְׁקָלִים' הֵם בְּשִׁבִיל 'קְרִבְנוֹת'
 וְהַקְּמַת הַמִּשְׁפָּן, שֶׁכְּלִזָּה בְּחִינַת
 'יְרָאָה', כִּמּוֹ שֶׁכָּתוּב (בְּרֵאשִׁית כח, יז): "מַה נִּזְרָא
 הַמָּקוֹם הַזֶּה"; וְכָל הַקְּרִבְנוֹת, כִּדֵּי לְעֵלוֹת
 מִבְּהֵמָה לְאָדָם, שֶׁהוּא בְּחִינַת 'דַּעַת',
 בְּחִינַת 'יְרָאָה'.

וְזֶה בְּחִינַת 'מָאָה אֲדָנִים' שֶׁנַּעֲשׂוּ
 מֵהַשְּׁקָלִים, "שֶׁהֵם בְּחִינַת מָאָה
 בְּרֻכּוֹת", כִּמּוֹבָא (ריקאנטי, פֶּרֶשֶׁת תּוֹלְדוֹת; פְּרוּשׁ
 סְפָרָא דְצְנִיעוּתָא ב' לְהָאֲרִיז"ל), בְּחִינַת כָּל
 הַתְּפִלוֹת וְהַבְּרֻכּוֹת שֶׁכְּלוּלִים בְּמָאָה

בְּרִכּוֹת, שֶׁהֵם בְּחִינַת 'יְרָאָה', בְּחִינַת (מְשָׁלִי לֹא, ל): "יִרְאֵת ה' הִיא תִתְהַלֵּל".

וְזֶה בְּחִינַת 'שְׁקָלִים', שְׁעַל־יָדָם עֵקֶר הַנֶּסֶם שֶׁל פּוֹרִים, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַז"ל (מְגִלָּה יג): "רָשָׁע, כְּבֹר קִדְמוֹ שֶׁקְּלִיהֶם לְשֶׁקְּלִיךְ".

כִּי 'שְׁקָלִים' בְּחִינַת 'צְדָקָה', שֶׁבָּהֶם נֶאֱמַר (שְׁמוֹת ל, טו): "הֶעֱשִׂיר לֹא יִרְבֶּה וְהִדֵּל לֹא יִמְעִיט".

בְּחִינַת "וְרֵשׁ לֹא שָׁמַע גְּעֵרָה" (מְשָׁלִי יג, ח), הַנֶּאֱמָר עַל ה'שְׁקָלִים', כְּמוֹ שֶׁכָּתַב רַש"י שֶׁם (עַל מַחְצִית הַשְּׁקָלִי מְדַבֵּר, שֶׁהֵטִיל הַכֶּתוּב עַל כָּל יִשְׂרָאֵל, וְהַשּׁוּחַ בּוֹ דָּל וְעֹשִׂיר, שְׂאִין הָרֵשׁ שׁוֹמֵעַ גְּעֵרָה וְכֹלְמָה מִן הָעֹשִׂיר, לֵאמֹר לוֹ 'חֲלָקִי גְדוֹל מִחֲלָקֶךָ בְּקִרְבָּנֹת־צְבוֹר') - הֵינּוּ: הַפֶּךָ ה'יְרָאוֹת־הַנְּפוּלוֹת' שֶׁהֶעֱשִׂיר מִתְנַאֵה עַל הָעֲנִי וּמִפְחִידוֹ וְגוֹעֵר בּוֹ.

אָבֵל עַל־יָדֵי 'מִצּוֹת שְׁקָלִים' - מַעֲלִין וּמִתְקַנֵּין בְּחִינַת ה'עֲנִיּוֹת', בְּחִינַת ה'יְרָאוֹת־הַנְּפוּלוֹת', בְּבְחִינַת: "וְרֵשׁ לֹא שָׁמַע גְּעֵרָה".

כִּי 'שְׁקָלִים' הֵם לְצַרְף הַמְשָׁפָן וְקִרְבָּנוֹת־צְבוֹר, שְׁעַל־יָדָם עֵקֶר עֲלִיַת ה'יְרָאָה' לְשִׁרְשָׁה - כִּי בַּמְשָׁפָן וּבֵית־הַמִּקְדָּשׁ עֵקֶר ה'יְרָאָה', כְּנ"ל.

יז

(לְקוֹטִי־הַלְכוֹת, הַלּוֹאָה ג, ח"ט - עַל־פִּי לְקוֹטִי־מוֹהַר"ן ח"א כב, 'חֹתֶםם בְּתוֹךְ חֹתֶםם')

וְזֶהוּ בְּחִינַת 'שְׁקָלִים' - "שֶׁנִּתְקַשְׁה מֹשֶׁה בָּהֶם, עַד שֶׁהִרְאָה לוֹ הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא הוּא מְטַבֵּעַ שֶׁל אֵשׁ וְאָמַר לוֹ (שְׁמוֹת ל, יג): זֶה יִתְנוּ' (בַּמִּדְבָּר־רַבָּה יב, יג).

וְלְכַאוּרָה הַדְּבָר תְּמוּדָה: בְּשִׁלְמָא 'קְדוּשָׁת־הַחֹדֶשׁ' וּמַעֲשֵׂה מְנוּרָה' שִׁיךְ

לְהִתְקַשּׁוֹת עֲלֵיהֶם - כִּי יֵשׁ בָּהֶם חֲכָמוֹת גְּדוֹלוֹת וְעִמְקוֹת, אָבֵל 'שְׁקָלִים' שֶׁצְּרִיכִין כָּל אֶחָד וְאֶחָד לְתַן "מַחְצִית הַשְּׁקָל" בְּכָל שָׁנָה - מַה קִּשּׁוּי הַבְּנָה שִׁיךְ כָּאן?

אָךְ בְּאַמְת: 'נְתִינַת שְׁקָלִים' לְכַפֵּר עַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, הוּא בְּחִינַת 'תְּקוּן הָעֲזוֹת־דְּקַדְשָׁה'.

כִּי עֵקֶר ה'עֲזוֹת' הוּא ב'מְמוֹן', בְּחִינַת (מְשָׁלִי יח, כג): "עֹשִׂיר יַעֲנֶה עֲזוֹת", בְּחִינַת (מְשָׁלִי י, טו): "הוֹן עֹשִׂיר קָרִית עֲזוֹ", וְיִשְׂרָאֵל בָּאוּ לְיַד 'חֲטָא הָעֵגֶל', שֶׁהוּא 'עֲזוֹת' גְּדוֹל מְאֹד, הָעֵקֶר הָיָה עַל־יָדֵי 'רַבּוּי הַזָּהָב' שֶׁהָיָה לָהֶם, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (דְּבָרִים א, א): "וְדִי זָהָב", וְכְמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַז"ל (בְּרִכּוֹת לב): "מֵרַב זָהָב שֶׁהִשְׁפַּעַת לָהֶם" וְכו'.

ו'שְׁקָלִים' שְׁנוֹתֵנִין לְמַעֲשֵׂה הַמְשָׁפָן וְל'קִרְבָּנוֹת צְבוֹר', הֵם תְּקוּן חֲטָא זֶה, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַז"ל (ירושלמי שְׁקָלִים פ"ב ה"ג; תַּנְחוּמָא תְּשָׂא י; רַש"י שְׁמוֹת ל, טז): "שֶׁעֵקֶר הַשְּׁקָלִים וְנִדְבַת הַמְשָׁפָן, הָיָה לְכַפֵּר עַל עוֹן הָעֵגֶל".

נִמְצָא: ש'שְׁקָלִים' הֵם 'תְּקוּן הָעֲזוֹת־דְּקַדְשָׁה'. וְעַל זֶה נִתְקַשְׁה מֹשֶׁה מְאֹד: כִּי לְכַאוּרָה הָיוּ צְרִיכִין לְהִתְרַחֵק מִה'עֲזוֹת' עַד קֶצֶה הָאֲחֵרוֹן, מֵאַחֵר שֶׁעַל־יָדֵי ה'עֲזוֹת' בָּאוּ לְיַד חֲטָא זֶה.

וּבְאַמְת: לֹא כֵן הַדְּבָר - כִּי אֶף־עַל־פִּי שֶׁצְּרִיכִין לְהִתְרַחֵק מִה'עֲזוֹת' מְאֹד מְאֹד, כִּי "עֵז פָּנִים לְגִיהֵנָם" (אָבוֹת פ"ה מ"ב), אֶף־עַל־פִּי־כֵן בְּהִכָּרַח צְרִיכִין 'עֲזוֹת־דְּקַדְשָׁה', וְאִי־אֶפְשָׁר לְהִתְקַרֵּב אֶל הַקְּדָשָׁה כִּי אִם עַל־יָדֵי 'עֲזוֹת־דְּקַדְשָׁה'.

וְעַל־כֵּן צְרִיכִין לְשַׁקֵּל דְּרָכֵינוּ מְאֹד, שִׁיחֵיה לֹא 'עֲזוֹת־דְּקַדְשָׁה' דִּיקָא,

ואף-על-פי-כן לא יהיה נכשל חסוֹשֵׁלֹם ב'עזות דסטרא-אחרא', וכמבאר שם בסוף המאמר הנ"ל (ח"א כב).

ועל-כן נתקשה משה רבנו על-זה: איך להשיג זאת ולהכניס דרך זה בישראל.

פי 'שקלים' שנותנין ממזונם לנדבת המשכן, וה'מזון' - הוא בחינת 'עזות', שעל-ידי-זה באו לחטא הנ"ל כנ"ל.

ועל-כן היה ראוי עכשו, להרחיק ה'מזון' שהוא בחינת 'עזות' לגמרי, ולבלי להשתמש עוד עמו כלל.

והשם-יתברך צוה להפך, ודיקא בדרך שקלקלו בו יתתקנו, וצוה עליהם: שדיקא על-ידי ה'מזון' שהוא בחינת 'עזות', יתקנו חטאם.

פי על-ידי ה'צדקה' שיתנו ממזונם לנדבת המשכן, יתפקן כל ממזונם ויחזר אל הקדשה, ועל-ידי-זה יתפקן ה'עזות' הנמשך משם, ויזכו ל'עזות-דקדשה'.

וכן מרמז שם במאמר הנ"ל: ש'צדקה' הוא בחינת 'עזות-דקדשה' - פי איתא שם: "שכל ה'קולות' הם בחינת 'עזות'".

ואמר רבנו ז"ל אז בפרוש: "שגם קול קשקוש המטבעות של מעות צדקה, הוא בחינת עזות-דקדשה", כמבאר בהשמטות שלא נדפסו עדין (חיי-מותה"ר יז).

ועל-כן נקראים 'שקלים' - פי יש בזה 'משקל גדול', שצריכין לשקל דרכיו מאד בזה, לבלי להכשל חסוֹשֵׁלֹם ב'עזות דסטרא-אחרא', רק להתגבר להכריע ה'משקל' אל הקדשה, להעלות

כל ה'עזות' אל הקדשה - בחינת (שמות ל, יג): "מחצית השקל תרומה לה", וכנ"ל.

ועל-ידי-זה דיקא זוכין לכפרה ולסליחה על כל עוונותיו, בחינת: "לכפר על נפשתיכם", הנאמר ב'שקלים' (שם פסוק טז).

פי מי שנכשל בעוונות חסוֹשֵׁלֹם, אי-אפשר לו להתקרב להשם-יתברך בשום אופן, ולזכות לכפרה ולסליחה, פי אם על-ידי 'עזות-דקדשה' דיקא.

פי עליו מתגברים המונעים והמעכבים מאד מאד, ובו מתגרים העזי-פנים והליצנים ביותר, למנעו מדרך-החיים באמת. וגם בדעתו יכול לפל מאד מאד, מחמת גדל פשעיו, וגם צריך שיעבר עליו אלפים עליות וירידות.

ומחמת כל זה, ויותר מזה, אם לא יהיה לו 'עזות-דקדשה', ויהיה חסוֹשֵׁלֹם מנוול ורע-מזל שקורין 'שלימזלניק', ויתבטל לפני כל המונעים אותו, מחמת שנדמה לו שהם טובים וצדיקים ממנו - בודאי לא יוכל להתקרב להשם-יתברך בשום אופן וכו' (עין עוד בפנים).

על-כן מי שרוצה לשוב להשם-יתברך, בפרט בדורות הללו - אי-אפשר לו להתקרב אל הקדשה בשום אופן, ולזכות למחילה וכפרה, פי-אם על-ידי 'עזות-דקדשה', שצריך להתגבר בעזות גדול מאד, לעמד נגד המונעים מדרך-השם.

וזה בחינת: "לכפר על נפשתיכם", הנאמר ב'שקלים' שהם בחינת 'צדקה' - שעל-ידי-זה זוכין להתקרב להשם-יתברך, ולעמד נגד המונעים.

הן שהם צדיקים ממנו, או בינונים, או רשעים, יהיה מי שיהיה - מאחר שהם אינם מקרבים אותו להשם-יתברך, רק לפי דבריהם ומנעו אותו מלהתקרב לצדיקים וכשרים אמתיים, הרוצים לאחז בידו, לקרבו להשם-יתברך - על-כן צריך שיהיה לו 'עזות-דקדשה' נגדם.

וכן צריך שיהיה לו 'עזות-דקדשה' נגד השם-יתברך - לבלי להתביש לחתור חתירה להתקרב אליו תמיד, אף-על-פי שעשה מה שעשה, אף-על-פי שכבר התחיל כמה פעמים, ורצה להתקרב לעבודת השם-יתברך ואחר-כך נפל, אף-על-פי שנפל למה שנפל, אפלו אם היה כך כמה וכמה פעמים אין מספר, אף-על-פי שהבטיח כמה פעמים להשם-יתברך שלא יעשה עוד מה שעשה, ולא קיים דברו, והיה גרוע מבתחלה וכו'.

אף-על-פי-כן, אל יסתכל על זה כלל, ויסלק הבושה מעל פניו, ויעז פניו נגד השם-יתברך בכל-פעם, וישתטח ויבקש מלפניו בכל עת תמיד: שיקרבהו לעבודתו יתברך, וישיבהו בתשובה שלמה לפניו וכו'.

ואם יהיה לו עזות כזה, ויותר מזה, כי אי-אפשר לבאר הכל בפרוש - אז יזכה בודאי: שימחל לו השם-יתברך כל עוונותיו, בחינת "לכפר על נפשתיכם", שזוכין על-ידי 'שקלים' שהם בחינת 'צדקה', בחינת 'עזות-דקדשה' - שעל-ידי זה דיקא יתקרב להשם-יתברך, "וישב אל ה' וירחמהו" (ישעיה נה, ז), אמן ואמן.

וזהו שאמרו רז"ל (מגלה יג:) על פסוק (אסתר ג, ט): **"ועשרת אלפים כפר כסף אשקול"** וכו' - **"שאמר הקדוש-ברוך-**

הוא: רשע, כבר קדמו שקליהם לשקליך" וכו'.

כי עקר 'התגברות המן-עמלק', הוא על-ידי 'עזות' וכו' - ועל-כן אמר: **"ועשרת אלפים כפר כסף אשקול"** וכו', כי עקר התגברותו היה על-ידי-זה, על-ידי 'רבוי ממון', ששם כל ה'עזות' וכנ"ל - כי סבר שכל ה'עזות' אצלם, מאחר שיש לו 'עשירות הרבה', ששם כל ה'עזות' פנ"ל.

וסבר: "שאין לישראל חסוּשלוּם, שום 'עזות' כלל, ועל-כן לא יוכלו חסוּשלוּם לעמד בנגדו" - כי אי-אפשר לעמד בנגד ה'עזי-פנים' שבכל דור ודור, כי אם על-ידי 'עזות-דקדשה'.

והם סוברים: שכל ה'עזות' אצלם, ואין לבני ישראל הפשרים והתמימים שום עזות כלל, מחמת שהם הולכים בתמימות ופשיטות, על-כן סוברים ה'עזי-פנים': שאין להפשרים האמתיים שום 'עזות', ועל-כן רוצים חסוּשלוּם להתגבר עליהם בעזותם הרעה, לבלבלם מעבודתם חסוּשלוּם.

ועל-כן אמר השם-יתברך ל'המן', שהוא בחינת עזי-פנים שבדור: **"רשע! כבר קדמו שקליהם לשקליך"** - כי נתינת השקלים' שהוא 'צדקה', הוא בחינת 'עזות-דקדשה' פנ"ל.

הינו: שכבר הקדימו ונתנו ישראל 'שקלים' - שעל-ידי-זה זכו לקבל 'עזות-דקדשה'.

הינו: כי אדרבא, בני ישראל הפשרים, יש להם 'עזות' גדול ביותר, דהינו 'עזות-דקדשה' - כי אי-אפשר לקבל התורה ולפנס בהקדשה, כי אם על-ידי 'עזות' וכו'.

וְעַל־כֵּן עַל־יְדֵי עֲזוֹתָן דִּקְדָּשָׁה, בּוֹדֵאֵי יוֹכְלוּ לַעֲמֹד בְּנֶגֶד הַמֶּן־הַרְשָׁעִי, וְכֵן בְּנֶגֶד כָּל הָעֲזִי־פָנִים שֶׁבְּכָל דּוֹר - הַלִּיצָנִים וְהַמְלַעֲיָגִים הַמוֹנְעִים מִדְּרָכֵי־הַשֵּׁם.

וְעַל־כֵּן עַקֵּר סוּף מִפְּלֹתוֹ שֶׁל הַמֶּן הָיָה, כִּשְׂאֵמֶרָה אֶסְתֵּר בְּפָנָיו וּבְעֵינָיו לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ (אֶסְתֵּר ז, ו): "אִישׁ צַר וְאוֹיֵב הַמֶּן הָרַע הַזֶּה" - שֶׁזֶּהוּ בְּחִינַת 'עֲזוֹת גְּדוֹל דִּקְדָּשָׁה, שֶׁהֵעֵזָה פָּנֶיהָ מֵאֵד בְּנֶגְדּוֹ.

כִּי עַקֵּר מִפְּלֹתוֹ הָיָה עַל־יְדֵי 'עֲזוֹת־דִּקְדָּשָׁה' שֵׁשׁ לְיִשְׂרָאֵל, שֶׁזֶּהוּ בְּחִינַת: "כָּבֵד הַקְּדִימוֹ שֶׁקְּלִיָּהֶם לְשֶׁקֶלֶיךָ."

יח.

(לְקוּטֵי־הַלְכוֹת, מִתְּנָה וּמִתְּנַת שְׂכִיב־מֶרְעַג, טו - עַל־פִּי לְקוּטֵי־מוֹהַר"ן ח"ב סז, 'בְּרֵאשִׁית, לְעֵינַי כָּל יִשְׂרָאֵל')

'פְּרֻשַׁת שְׁקָלִים', זֶה בְּחִינַת 'בְּנִין בֵּית־הַמִּקְדָּשׁ' - כִּי ה'שְׁקָלִים' הֵם בְּשִׁבִיל 'בְּנִין הַמִּשְׁכָּן, שֶׁהוּא בְּחִינַת 'בֵּית־הַמִּקְדָּשׁ, אוֹ בְּשִׁבִיל 'קִרְבָּנוֹת צְבוּר' שֶׁהִיָּה בְּבֵית־הַמִּקְדָּשׁ" (מְגִלָּה כט:).

וְעַל־כֵּן עַל־יְדֵי גְדֻבַת הַמִּשְׁכָּן, שֶׁהֵם ה'שְׁקָלִים', שֶׁעַל־יְדֵי־זֶה עוֹסְקִין ב'בְּנִין בֵּית־הַמִּקְדָּשׁ' - עַל־יְדֵי־זֶה מִתְגַּבֵּר ה'רֵאשׁ בֵּית" (תְּקוּנַיִזְהַר יח: כד), וְנִכְנַע ה'רֵאשׁ כָּל חוּצוֹת" (אִיכָה ד, א), וְכַנֵּ"ל.

וְזֶה בְּחִינַת (שְׁמוֹת ל, יב): "כִּי תִשָּׂא אֶת רֵאשׁ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל", "רֵאשׁ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל" דִּיקָא, בְּחִינַת ה'צְדִיק־הָאֱמֶת' שֶׁהוּא "רֵאשׁ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל", בְּחִינַת 'רֵאשׁ בֵּית' הַנֵּ"ל.

וּכְשֶׁרוֹצִין לְנִשָּׂא וּלְהָרִים אֶת ה'רֵאשׁ־הָאֱמֶת' עַל ה'רֵאשׁ שֶׁל שְׁקֵר' -

צָרִיכִין לִתֵּן 'שְׁקָלִים' לְגְדֻבַת הַמִּשְׁכָּן, שֶׁהוּא בְּחִינַת 'בֵּית־הַמִּקְדָּשׁ'.

כִּי עַל־יְדֵי 'בְּנִין בֵּית־הַמִּקְדָּשׁ, מִתְגַּבֵּר ה'רֵאשׁ־בֵּית" - כִּי ה'צְדִיק־הָאֱמֶת' וּבֵית־הַמִּקְדָּשׁ, הֵם בְּחִינַת אַחַת, וּמֵאִירִין וּמִחֲזִקִין זֶה אֶת זֶה.

וְעַל־יְדֵי ה'שְׁקָלִים', שֶׁהֵם בְּחִינַת 'בְּנִין בֵּית־הַמִּקְדָּשׁ, בְּחִינַת 'הַתְּגַבְּרוֹת מְאֹרֵי־אוֹר', 'רֵאשׁ־בֵּית' - עַל־יְדֵי־זֶה נִכְנַע ה'מֶן־עַמְלָק', שֶׁהוּא הַהֶפֶד. וְעַל־כֵּן קוֹרִין אַחֲרֵי־כֵן 'פְּרֻשַׁת זְכוּר' וְכוּ'.

כִּי הָא בְּהָא תְּלִיא: כִּשְׂשֵׁשׁ 'בֵּית־הַמִּקְדָּשׁ, נִמְחָה זְכוּר עַמְלָק, שֶׁהוּא בְּחִינַת ה'רֵאשׁ־כָּל־חוּצוֹת, שֶׁהוּא הַחֲרִיב אֶת הַבֵּית־הַמִּקְדָּשׁ.

וְעַל־כֵּן עַקֵּר מִפְּלֹת הַמֶּן, הָיָה עַל־יְדֵי ה'שְׁקָלִים', כִּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַז"ל (מְגִלָּה יג:): "רִשָּׁע, כָּבֵד קִדְמוֹ שֶׁקְּלִיָּהֶם לְשֶׁקֶלֶיךָ."

יט.

(לְקוּטֵי־הַלְכוֹת, נִחְלוֹת ד, טו - עַל־פִּי לְקוּטֵי־מוֹהַר"ן ח"א ב, 'אֲמַר אֶל הַפְּהָנִים')

עַל־כֵּן רָצָה ה'מֶן' יִמְחֹ־שְׁמוֹ, לְהַתְּגַבֵּר בְּנֶגֶד 'צְדָקוֹת יִשְׂרָאֵל' שֶׁהֵם בְּחִינַת 'שְׁקָלִים', וְאָמַר (אֶסְתֵּר ג, ט): "וְעִשְׂרַת אֲלָפִים כֶּסֶף, אֲשֶׁקוּל עַל־יְדֵי עֲשֵׂי הַמְּלָאכָה לְהָבִיא אֶל גְּנֵזֵי הַמֶּלֶךְ."

כִּי 'צְדָקָה' בְּחִינַת 'תְּקוּנַת־הַמִּשְׁפָּט', שֶׁהוּא 'תְּקוּנַת־הַתְּפִלָּה' - כִּמוֹ שֶׁמְבָאֵר בְּהַתּוֹרָה הַנֵּ"ל: "שֶׁעַקֵּר שְׁלֵמוֹת הַתְּפִלָּה, הוּא עַל־יְדֵי צְדָקָה" (עֵינ־שֵׁם).

וְהוּא רָצָה לְהַתְּגַבֵּר בְּנֶגֶד זֶה, כִּי עַקֵּר הַתְּגַבְּרוֹתוֹ הוּא בְּנֶגֶד ה'אֱמוּנָה

הַקְדוּשָׁה, שֶׁהוּא עֲבוֹדַת הַתַּפְלָה' - כִּי עֵקֶר
הָאֱמוּנָה תְלוּי בַתַּפְלָה' - שֶׁצָּרִיכִין לְהֶאֱמִין:
שֶׁשֵּׁם־יִתְבָּרֵךְ כָּל יְכוּל, וְהוּא מְלֵא רַחֲמִים,
וּמִתְאַוֶּה לְתַפְלָתוֹן שֶׁל יִשְׂרָאֵל, וְשׁוֹמֵעַ
תַּפְּלָתָם תָּמִיד.

וְזָהוּ שֶׁאָמְרוּ רַז"ל (מְגִלָּה יג:): "שֶׁאָמַר לוֹ
הַקְדוּשָׁה בְרוּךְ־הוּא: רָשָׁע, כָּבֹד
קָדְמוֹ שֶׁקְלִיָּהֶם לְשֶׁקֶלֶיָּהּ, תִּפְּוֹן תְּגִיגוּ,
בְּאֶחָד בְּאֶדְר מִשְׁמִיעִין עַל הַשְּׁקָלִים".

כִּי עֵקֶר ה'צְדָקָה' הוּא בְּבַחֲיִנַת 'שְׁקָלִים' -
כִּי מְבֹאֵר שֶׁם בְּהַתּוֹרָה הַנ"ל: ש'צְדָקָה'
הוּא בְּבַחֲיִנַת 'מִשְׁפָּט', שְׁעַל־יַדֵּיָּהּ יוֹדְעִין
אֵיךְ לִלְחֵם עִם הַחֶרֶב, שִׁיְהִיָּה "קוֹלַע אֶל

הַשְּׁעָרָה וְלֹא יִחַטֵּא" (שׁוֹפְטִים כ, טז), וְכוּ', עֵינֵי־
שָׁם - שֶׁזָּהוּ בְּבַחֲיִנַת 'שְׁקָלִים'.

הַיְנִינִי: שֶׁה'צְדָקָה' הִיא בְּבַחֲיִנַת 'שְׁקָלִים' -
מִחֲמַת שְׁעַל־יַדֵּי 'צְדָקָה' זֹכֵכִין
לְבַחֲיִנַת 'מִשְׁפָּט', שֶׁזָּהוּ בְּבַחֲיִנַת 'שְׁקָלִים',
בְּבַחֲיִנַת 'מִשְׁקָל' - ש"יְכַלְכֵּל דְּבָרָיו בְּמִשְׁפָּט"
(תְּהִלִּים קיב, ה), דְּהַיְנִינִי: ב'מִשְׁקָל', שִׁיְהִיָּה
"קוֹלַע אֶל הַשְּׁעָרָה וְלֹא יִחַטֵּא", כַּנ"ל.

וּבְעֵינֵיךְ 'שְׁקָלִים', הִיָּה בְּלִבִּי הַרְבֵּה לְבֹאֵר,
אֵיךְ לֹא אֶסְתִּיעַ מִלְּתֵא לְכַתְּבוּ
בְּזַמְנוֹ וְנִשְׁפַח.

לקוטי תפלות

פרשת ויקהל

מפתח התפלות

[ג-ד-ה] "וימלא אתו רוח אלקים - בחכמה, בתבונה, ובדעת, ובכל מלאכה" (ח"א קלז; ח"ב לג; ח"ב לה).

[א] "ויקהל משה את כל עדת בני ישראל" - שהיה מאסף ומיחד ומקשר עצמו, עם כל ישראל, אפלו עם הפחות שבפחותים. (ח"ב פב).

[ב] "ויקהל משה את כל עדת בני ישראל", "למחרת יום-הפורים" (ח"ב נד).

כי אתה יודע נפלאות הדרכים של תשובה שהמשיכו בעולם, שהורידו את-עצמן, וקשרו את-עצמן, עם הפחות-שבפחותים, אפלו עם פחות כמוני בכל מקום שאני שם, ועדין הם מקשרים עצמם עמי במקומי שאני שם עתה.

ומצדם לא יבצר, להוציאני מגלותי, ולהעלותי ולהכניסני לתוך הקדשה באמת, ולהעלות אותי מעלה מעלה.

רחם עלי וזכני, להתקשר לצדיקים קדושים כאלו תמיד, ויתגלה לי

א] לקוטי-תפלות ח"ב מא

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"ב פב, 'פי תצא למלחמה')

"ויקהל משה את כל עדת בני ישראל" (שמות לה, א)

ש'משה' היה מאסף ומיחד ומקשר עצמו, עם כל ישראל, אפלו עם הפחות שבפחותים (לקוטי-מוהר"ן ח"ב פב)

ובכן באתי לפניך יהוה אלהינו ואלהי אבותינו, שתעזרני ותושיעני בזכות וכח דרך התשובה שהמשיכו משה רבנו עליו-השלום וכל הצדיקים אמתיים בעולם, שאזכה גם אנכי מעתה לשוב בתשובה שלמה לפניך באמת ובלב שלם.

דרך הקדש דרכי התשובה שהם ממשיכים בעולם.

באפן שאזכה מעתה לשוב בתשובה שלמה לפניך באמת, ולקשר ולדבק עצמי אליך תמיד באמת, בתכלית הענוה והבטול באמת.

ג] לקוטי תפלות ח"א קלז

(על-פי לקוטי מוהר"ן ח"א רכה, 'פשהראה בשלמות')
 "וימלא אתו רוח אלקים - בחכמה, בתבונה, ובדעת, ובכל מלאכה" (שמות לה, לא)

ויהיה מחי ושכלי זך וצח, ומאיר באור גדול תמיד, "בחכמה ובתבונה ובדעת ובכל מלאכה, במלאכת הקדש", "הולך ואור" בהארה יתרה בכל פעם, למעלה למעלה, בקדשה ובטהרה גדולה, באמת ובאמונה.

ב] לקוטי תפלות ח"ב נד

(על-פי לקוטי מוהר"ן ח"ב סו, 'הצדיק הוא מכרח לעשות תשובה בעד ישראל')
 "ויקהל משה את כל עדת בני ישראל" (שמות לה, א)
 "למחרת יום הכפורים" (רש"י; סדר-עולם רבה פ"ז)

ובשם שענית למשה רבנו ואמרת לו ביום הכפורים בשמחה סלחתי, כן תתרצה ותתפייס לעמך ישראל ביום הכפורים, ותענה ותאמר להם סלחתי בשמחה וחדוה רבה, ויגדל שמך עד עולם.

עד שנזכה במחרת יום הכפורים - שיהיה ראוי לקרותו 'שם יהוה' באמת לאמתו. על-ידי שייגדל בו 'שם יהוה' לנצח על-ידי המחילה והסליחה של יום הכפורים, ועל-ידי בטול כל הגזרות וכל הצרות מעלינו, שאז דיקא שמך הגדול בשלמות, כאשר הודעת לנו על-ידי חכמך הקדושים זכותם יגן עלינו.

ד] לקוטי תפלות ח"ב לג

(על-פי לקוטי מוהר"ן ח"ב סז, 'בראשית, לעיני כל ישראל')
 "וימלא אתו רוח אלקים - בחכמה, בתבונה, ובדעת, ובכל מלאכה" (שמות לה, לא)

ונזכה, שימשך עלינו על-ידי מחינין, הצדיקים-אמתיים, קדושים וטהורים.

עד שיכללו כל הארבע מחינין שלנו, וכל הארבע יסודות, בתוך היסוד הפשוט הקדוש והנורא, שהוא ה'צדיק יסוד עולם', שהוא "הנהר היוצא מעדן להשקות את הגן". ויהיה הכל נכלל, בשמך המיוחד הגדול והקדוש והנורא.

וזכנו לקיים 'מצות תפלין' בשלמות, בקדשה ובטהרה גדולה, פיראה ובאהבה, "בשמחה ובטוב לבב".

עד שימשך עלינו על-ידי פאר התפלין הקדושים והנוראים, קדשת המחין

מְשַׁרְשֵׁם מִהַ'רֵאשׁ-בֵּית', שֶׁהוּא מְמַלֵּא אֶת
בְּתֵי הַתְּפִלִּין הַקְּדוּשִׁים, בְּמַחִין קְדוּשִׁים,
”בְּחֻמָּה וּבְתַבּוּנָה וּבְדַעַת וּבְכָל
מְלָאכָה”.

☪ [ה] לְקוּטֵי-תְפִלוֹת ח"ב לַה ☪

(על-פי לקוטי-מוֹהַר"ן ח"ב עב, 'חיים נצחיים')

”וַיִּמְלֵא אֹתוֹ רוּחַ אֱלֹקִים – בְּחֻמָּה, בְּתַבּוּנָה,
וּבְדַעַת, וּבְכָל מְלָאכָה” (שְׁמוֹת לַה, לַא)

וְאַזְכָּה לְהִיּוֹת ”מְהִיר בְּמְלָאכְתִּי”
בְּמְלָאכַת-שָׁמַיִם, לְהַגְדִּיל מַחִי
וְחֻמָּתִי תְּמִיד, ”לְחַשֵּׁב מַחְשְׁבוֹת”
קְדוּשׁוֹת תְּמִיד, בְּתוֹרָה וְעִבּוּדָה וַיִּרְאֵת-
שָׁמַיִם, בְּאַמֶּת וּבְתַמִּים כְּרַצוֹנָךְ הַטּוֹב.
וְתַמְלֵא אוֹתִי ”רוּחַ אֱלֹהִים, בְּחֻמָּה
וּבְתַבּוּנָה וּבְדַעַת וּבְכָל מְלָאכָה,
בְּמְלָאכַת הַקְּדוּשׁ” בְּאַמֶּת.

וְאַזְכָּה לְקַבֵּל הַ”רוּחַ אֱלֹהִים”, שֶׁהֵם
הַמַּחִין הַקְּדוּשִׁים, מִהַצְּדִיק-
הָאֱמֶתִי, מְנַהִיג הַכּוֹלֵל, חָכֵם הַכּוֹלֵל
בְּאַמֶּת, שֶׁהוּא ”אִישׁ אֲשֶׁר רוּחַ בּוֹ”,
”שִׂיּוּדַע לְהִלָּךְ נֶגֶד רוּחוֹ שֶׁל כָּל אֶחָד
וְאֶחָד”.

שֶׁהוּא כָּלוּל מִכָּל הַמַּחִין, וּמְכַל הַ”רוּחַ
אֱלֹהִים”, הַכָּלוּל מֵאַרְבַּע רוּחוֹת
הַמְּלַבְּשִׁין בְּכָל אֶחָד וְאֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל.

וְתַעֲזָרְנִי, שְׂאֲזֹכָה עַל-יָדֵי הַ”רוּחַ
אֱלֹהִים הַזֶּה”, לְחַדֵּשׁ
הַחֲדוּשִׁין-דְּאוֹרֵייתָא אֱמֶתִיִּים, בְּתוֹרַתְךָ-
הַקְּדוּשָׁה, כְּרַצוֹנָךְ הַטּוֹב.

וְאַזְכָּה לַעֲשׂוֹת נַחַת-רוּחַ לְפָנֶיךָ, עַל-
יָדֵי הַחֲדוּשִׁין-דְּאוֹרֵייתָא
שֶׁתּוֹכְנִי לְחַדֵּשׁ בְּתוֹרַתְךָ הַקְּדוּשָׁה תְּמִיד.

